

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ КЕЧАГИДАН КУЧЛИ, БУГУНИДАН ҚУДРАТЛИ ОЛТИН КЕЛАЖАГИНИ БИРГАЛИКДА БАРПО ЭТАМИЗ

Янги Тошкентда Президентимиз Шавкат Мирзиёев иштирокида энг улуг, энг азий байрамимиз — мустақиллигимизнинг 35 йиллиги тантанали нишонланди.

Давлатимиз раҳбари, аввало, бутун халқимизни мустақиллигимизнинг шонли санаси билан табриклади. Эришилган ютуқлар эътироф этилди. Ислохотлар салмоғи ва шиддатига яраша янада баланд марралар белгилаб олинди.

Бу хусусда бир оз кейин тўхталамиз. Ҳозир байрам тадбири бўлиб ўтадиган майдонга етгунча кўнгилдан кечган ўйлар ҳақида тўхталаск.

Янги Тошкент сари йўл олдик. Яқиндагина яйдоқ дала бўлган кенгликда баланд бинолар қад ростлабди. Шиддат билан кечаётган бунёдкорлик ишларига қараб кетар эканман, қалбни фахр ҳисси чулғайди.

Айни дам костюмини елкага ташлаб, мана шу файзли кўчалар бўйлаб сайр қилгинг, ўзига хос архитектура асосида тикланаётган шаҳарнинг ҳар бир тарҳини кузатгинг, завқ олгинг келади. Ахир улар қатида янги

Ўзбекистоннинг кун сайин тараққий этиб бораётган йўли — халқимизнинг кўп асрлик орзу-умидлари рўёби акс этган. Беихтиёр Ватан тараққиётининг таянч жиҳатлари ҳақида ўйлай кетаман.

Инкор этиб бўлмас ҳақиқат мавжуд: давлат ва халқ бир мақсад атрофида бирлашса, ҳар қандай маррани забот этиш осон. Бундай эл дунёда чексиз куч-қувватга эга бўлади. Бир эл, ягона ватан бўлиб бирлашишга эса адолатли

бошқарув орқали эришилади. Буни янги Ўзбекистон босиб ўтган қисқа, лекин залворли йўл мисолида яққол кўриб турибмиз.

Мамлакатимизда инсон қадрини улуғлаш давлат сиёсатининг устувор вазифасига айлантирилди. Халқимизнинг йиллар давомида йиғилиб қолган муаммолари масалалари бирма-бир ҳал этила бошлади. Ана шундай қизгин янгилинишлар палласида Учинчи Ўйғониш даври пойдеворини яратишдай катта марра

олдик. Уч минг йиллик давлатчилик тарихига эга ва жаҳонга икки марта Ренессанснинг тақдими эта олган халққина шундай катта марра олишга ҳақли! Муҳими, бу шунчаки орзу эмас, балки аниқ режа асосида босқичма-босқич босиб ўтилаётган тараққиёт йўлидир!

Буни Янги Тошкент мисолида ҳам кўриш мумкин. Мамлакатимиз тарихида янги саҳифа бўлган ушбу манзил том маънода Ўзбекистоннинг илм-маърифат ўчоғига айланиб

бормоқда. Худудда бир ҳафта нари-берисида Янги Ўзбекистон университети, Низомий номидаги Ўзбекистон Миллий педагогика университети ҳамда Ўзбекистон миллий кутубхонасининг муҳташам бинолари фойдаланишга топширилди. Ўхшаши йўқ “ақли” шаҳар мақомидаги Янги Тошкентда ҳаммадан олдин ўқитувчи ва талабалар, илм ва маърифат аҳли замонавий масканга эга бўлиши ҳам юқоридаги фикрларимиз исботи.

ПРЕЗИДЕНТ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ ЎТТИЗ БЕШ ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, қадрли ватандошлар! Хурматли меҳмонлар!

Бугун муқаддас Ватанимиз мустақиллигининг қўнғулғ ўттиз беш йиллик байрамини катта ифтихор ва тантана билан нишонляяпмиз.

Азиз халқимиз, жумладан, муҳтарам нурунийларимиз, шиқоатли ёшларимиз, мўътабар аёлларимизни, юртимиздаги барча миллат ва элат вакилларини, хориждаги ватандошларимизни ушбу айём билан чин юракдан самимий табриклайман.

Энг улуг байрамимиз Янги Тошкентда ўтказилаётгани тантана шуқуҳини янада оширмоқда.

Келгусида илм-фан, таълим ва маданият маркази бўладиган ушбу худудда куни кеча

Янги Ўзбекистон университети, Низомий номидаги Ўзбекистон Миллий педагогика университети, Ўзбекистон миллий кутубхонасининг муҳташам биноларини ишга туширдик.

Бугун сизларнинг иштирокингизда очиладиган фаввора дунёдаги энг баланд мусиқали фаввора сифатида “Гиннеснинг рекордлар китоби”дан жой олгани ҳам байрам кайфиятига янада баланд руҳ бағишлайди.

Бир неча юз йиллик орузлар рўёбга чиқаётган бу бетакрор маконда бутун халқимиз билан ҳали яна кўплаб қувончли ва тарихий воқеаларга гувоҳ бўлаемиз.

Аминманки, Янги Тошкент пойтахти-мизнинг кўркига кўрк қўшиб, биз барпо

этаётган Янги Ўзбекистоннинг куч-қудратини намоён этадиган чинакам тараққиёт марказига айланади!

Қадрли дўстлар!

Биз 1991 йилда халқимизнинг хоҳиш-иродаси ва қатъияти билан ўз давлат мустақиллигини кўлга киритдик. Аслида, буюк истиқлолимиз илдирилган уч минг йилдан зиёд бўлган давлатчилик анъаналаримиз ва қадимий цивилизациямиз тарихига бориб тақалади.

Биринчи ва Иккинчи Ренессанс даврида Муҳаммад Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, Мирзо Улуғбек, Мир Алишер Навоий каби буюк алломаларимиз башариёт тафаккури хазинасини бойитган.

Соҳибқирон Амир Темури бобомиз барпо этган давлат эса адолат ва бунёдкорлик тимсоли сифатида тарих зарваракларидан муносиб ўрин олган.

Ватан озодлиги ва миллий истиқлол йўлида жонини фидо қилган Бехбудий, Мунавварқори, Фитрат, Қодирий, Чўлпон каби жаҳид боболаримизнинг хурият ҳақидаги орзу-ниятлари бугун Янги Ўзбекистонда тўлиқ рўёбга чиқмоқда.

Мустақиллик, энг аввало, бизга шону шарафимизни, муқаддас динимизни, она тилимизни, унутилаётган миллий қадриятларимизни қайтариб берди.

Истиқлол туфайли биз ўзлигимизни англадик, номи ҳамиша эъзозда бўлган

ота-боболаримизнинг муносиб ворислари эканимизни бутун дунёга намоён этдик.

Ушбу ҳаяжонли дақиқаларда бугунги эркин ҳаёт учун жонини фидо қилган улуг аждодларимиз, жаҳидлар хотирасига таъзим бажо келтирамиз.

Мана шу тарихий санада ўтган 35 йил давомида мустақиллигимизни мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшган барча марҳум юртдошларимизнинг фидокорона меҳнати ва жасоратини яна бир бор эътироф этишни жоиз, деб биламиз.

Биринчи Президентимиз, атоқли давлат ва сиёсат арбоби Ислам Абдуганиевич Каримовнинг ёрқин хотирасини эҳтиром билан ёд этамиз.

Хурматли байрам иштирокчилари!

Мустақиллиكنинг буюк аҳамияти, аввало, инсон қадри ва эркин ҳаётида намоён бўлади. Шу боис, биз ислохотларни бошлаган биринчи кунларданок халқнинг қалбига қулоқ солдик, аҳолининг дардига дармон бўлишни мақсад қилдик. “Инсон қадри учун!” деган ғояни давлат сиёсатининг марказига олиб чиқдик. Биринчи галда “пахта қуллиги”, “мажбурий меҳнат ва болалар меҳнати”, “конвертация чеклови”, “прописка” каби одамларни йиллар давомида қийнаб келган муаммоларга барҳам бердик.

ФИДОЙИ АЖДОДЛАРИМИЗ ЖАСОРАТИ — ҲАМИША ИБРАТ НАМУНАСИ

Мустақиллик байрами арафасида Ватан озодлиги йўлида курашган қаҳрамон аждодларимизни миннатдорлик билан ёд этамиз. Уларнинг жасорати бугунги эркин ҳаётимиз ва миллий истиқлолимизнинг қадрини янада теран аңглатади.

28 август куни Шаҳидлар хотираси хиёбони-га давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, уламолар, нурунийлар ва зиёлилар йиғилди.

Қатагон қурбонларини ёд этиш маросимида Президент Шавкат Мирзиёев иштирок этди.

Ватан фидойилари ҳақиқа Қуръон тиловат қилиниб, дуо ўқилди. Элға ош тортилди. Хиёбондаги рамзий қабр ёнида ҳам Қуръон тиловат қилинди. Шу ерда давлатимиз раҳбарининг уламолар ва зиёлилар билан тарихий хотирани асраш, қатагон қурбонлари номини тиклаш ҳамда ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш масалалари юзасидан мулоқоти бўлди.

— Шу кунларда эл-юртимиз билан биргаликда мустақиллигимизнинг 35 йиллигини катта хурсандчилик билан кутиб оляпмиз, — деди Шавкат Мирзиёев. — Ўттиз беш йилдан буюн ҳеч кимга қарам бўлмасдан, мана шундай тинч ва тиниқ осмон остида эркин ва фаровон

яшапмиз. Бу — катта бахт, бебаҳо бойлик. Шундай улуг кунларда истиқлол ва озодлик йўлида ҳалок бўлган қаҳрамон аждодларимизни эслаш, уларнинг хотирасига ҳурмат бажо келтириш — муқаддас бурчимиз.

Давлатимиз раҳбари фидойи аждодларимизнинг қаҳрамонлиги ҳеч қачон унутилмаслиги, уларнинг жасорати халқимиз учун ҳа-миша маънавий куч манбаи бўлиб қолишини таъкидлади.

— Барча ислохотларимиз марказида турган “Инсон қадри учун!” деган эзуға гоя жасур ота-боболаримизнинг руҳларини шод этиш, орзу-ниятларини рўёбга чиқариш бўйича ишларимизни янада кучайтиришни талаб этади. Бу азиз инсонлар хотираси қанча эъзозланса, бугунги тинч ҳаётимиз, миллий истиқлолимиз қадри шунча ошади, — деди Президент.

➤ Давоми 3-бетда

ЎЗБЕКИСТОН — СИНГАПУР МУНОСАБАТЛАРИ РИВОЖЛАНИБ БОРАЁТГАНИ ҚАЙД ЭТИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Сингапур Республикасининг Катта вазири Ли Сянь Лун бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

Сўхбат аввалида Катта вазир Сингапур Президенти Тарман Шанмугаратнам ва Бош вазири Лоуренс Воннинг самимий саломи ҳамда эзуға тилакларини етказди.

Ўзбекистон — Сингапур муносабатлари изчил ривожланиб бораётгани мамнуният билан қайд этилди. Сиёсий мулоқот ҳамда барча даражалардаги икки томонлама алоқалар фаол қўллаб-қувватланмоқда.

Товар айирбошлаш ҳажми ва қўшма корхоналар сони жадал сурьатларда ўсиб бормоқда. Сингапурнинг мамлакатимиз иқтисодиётига киритган инвестициялари ҳажми қарийб 2 миллиард долларни ташкил этди.

Сингапур ишбилармонларининг юртимиздаги инвестициявий фаолиятини кенгайтириш режалари қўллаб-қувватланди. Стратегик ва инновацион шериклик бўйича ўрта муддатли қўшма дастурни ишлаб чиқиб, унда савдо, инвестициялар, технологиялар трансфери, давлат бошқаруви тизимини модернизация қилиш, инсон капиталини ривожлан-

тириш, рақамлаштириш ва бошқа йўналишларга устуворлик беришга келишиб олинди.

Ўзбекистонда махсус иқтисодий зоналар фаолиятини тақомиллаштириш, Тошкент халқаро молия маркази ва рақамли банк тизимини ривожлантиришда Сингапурнинг илгор тажрибасини жорий этишга алоҳида эътибор қаратилади.

Сингапур олий таълим муассасаларининг мамлакатимиздаги фаолияти бундан буён ҳам қўллаб-қувватланиши билдирилди.

Юқори даражада эришилган келишувларни амалга ошириш жараёнини баҳолаш ва қўшма режаларни мувофиқлаштириш учун сиёсий ва иқтисодий тузилмалар ўртасида мунтазам мулоқотни йўлга қўйиш зарурлиги таъкидланди.

Яқинда Ўзбекистон БМТнинг Медиацця тўғрисидаги Сингапур конвенциясига қўшилгани олқишланди.

Халқаро ташкилотлар доирасида ўзаро қўллаб-қувватлаш ҳамда минтақавий ҳамкорлик масалалари юзасидан ҳам фикр алмашилди.

ЎЗА

ҲИНДИСТОН БОШ ВАЗИРИ ДАВЛАТ ТАШРИФИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Ҳиндистон Республикаси Бош вазири Нарендра Модии 29-30 август кунлари давлат ташрифи билан мамлакатимизда бўлади.

Бўлажак музокаралар кун тартибидан Ўзбекистон — Ҳиндистон стратегик шериклик муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ҳамда кўп қиррали ҳамкорлиқни кенгайтириш масалалари ўрин олган.

Тизимли сиёсий мулоқот ва маданий-гуманитар алмашинуви кенгайтириш, савдо, энергетика, кимё, геология, соғлиқни сақлаш, фармацевтика, кишлоқ хўжалиги, машинасозлик ва иқтисодиётнинг бошқа

тармоқларида аниқ дастурлар ҳамда кооперация лойиҳаларини илгари суришга устувор эътибор қаратилади.

Халқаро сиёсат ва минтақавий кун тартибининг долзарб масалалари ҳамда кўп томонлама тузилмалар доирасидаги ҳамкорлик юзасидан фикр алмашилади.

Учрашув якунида икки томонлама ҳужжатларнинг салмоқли тўпламини имзолаш кўзда тутилган.

ЎЗА

ПРЕЗИДЕНТ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ ЎТТИЗ БЕШ ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

Бошланиши 1-бетда

Энг асосийси, фуқароларимиз юрагидаги кўркўв ҳамда ҳадик ўрнини ишонч ва хотир-жамлик эгаллади. Ҳар бир инсон эркин ва фаровон яшайдиган жамият барпо этиш учун кейинги ўн йилда тинимсиз изланидик, қаттиқ меҳнат қилдик.

Катта сиёсий ирода кўрсатиб, Ўзбекистонни дунёга кенг очдик. Хусусан, чегара муаммолари ҳал қилинди, қўшнилариимиз билан дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланди. Валюта, солиқ, божхона ва инвестиция сиёсатида туб ўзгаришлар амалга оширилди. Натижада “Иқтисодий эркинлик индекси”даги ўрнимизни 80 поғона яхшилаб, “иқтисодиёти муътадил эркин” давлатлар қаторидан жой олдик.

Илгари иқтисодиётимизга йилга 2-3 миллиард доллар хорижий инвестиция олиб келинган бўлса, ҳозирги пайтда 40-50 миллиард доллар чет эл сармояси жалб қилинмоқда. Юртимизга инвестициялар билан бирга илгор технологиялар, замонавий билим ва янги иқтисодий имкониятлар кириб келмоқда.

Биз ўз йил олдин 2030 йилда ялпи ички маҳсулот ҳажмини 160 миллиард долларга етказишни режа қилган эдик. Глобал логистикадаги узилишлар, дунёдаги нотинч вазиятга қарамадан, бу вазифани шу йилнинг ўзида ортиғи билан амалга оширамиз ва даромади ўртачадан юқори бўлган давлатлар қаторига кириамиз.

Этиборли жиҳати — биз бундай юксак натижаларга халқимизнинг фидокорона меҳнати, интеллектуал салоҳияти ҳамда миллат ва давлат бирдамлиги туфайли эришганмиз. Ижобий ўзгаришларни ҳар бир инсон, ҳар бир оила ўз ҳаётида чуқур ҳис этияпти, десам, фикримга қўшиласиз, албатта.

Янги даврда замонавий уй-жойга эга бўлган 650 мингдан зиёд оиланинг қувончини сўз билан таърифлаб бўладимиз?

Минглаб маҳаллаларимизга Янги Ўзбекистон қиёфаси кириб бормоқда.

Камбағаллик масаласини очик тан олиб, уни кескин қисқартириш бўйича Янги Ўзбекистон тажрибасини яратдик. Эҳтиёжманд оилаларнинг даромади, касби, саломатлиги, фарзандларининг таълим олиши ва яшаш шaroитини яхшилаш бўйича “маҳаллабай” ишлаш тизимини йўлга қўйдик.

Изчил сазй-ҳаракатларимиз туфайли бутунгн кунда камбағаллик даражасини 2017 йилдаги 35 фоиздан 4 фоизга туширишга эришдик. Ушбу рақамлар замирида рўзори-га баракка кириб, турмуш сифати яхшилланган 10 миллион инсоннинг қувончи ва шукроналик туйғулари муккасма.

Мухтарам юртдошлар!

Дунё ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашимиз учун бизга билимли, келажак касбларини пухта эгаллаган, мустақил фикрига эга бўлган янги авлод мутахассислари керак. Шу боис, таълимга сифат ва мазмун олиб кириямиз. Муаллимнинг обрў-эътиборини тиклаб, даромадини ошириб борапмиз.

Ўтган ўн йилда, аҳолимиз 8 миллионга кўпайган шарoитда ҳам богча қамровини 78 фоизга етказдик. Мактабларда 1,5 миллион кўшимча ўқувчи ўрни яратилди. Президент, иқод ва ихтисослашган мактаблар ташкил этилгани фарзандларимизга етакчи хорижий таълим масканларидан ҳам бўлмаган даражада чуқур билим эгаллаш учун кенг имкониятлар эшигини очди.

Ёшларга хорижий тиллар ва касб-ҳунар ўрганишлари учун муносиб шарoитлар яратдик.

Олийоҳларда ўқши учун қулай шарoитларни кенгайтирганимиз ҳисобига ҳозирги кунда талабалар сони 1 миллион 600 минг нафарга етди. Қувонарлиси, ёшларда билим олишга иштиёқ кучайди. Ота-оналар учун фарзандини олий маълумотли қилиш фақат оруз эмас, эришса бўладиган мақсадга айланади.

Айниқса, талабаларнинг ярмидан кўпини хотин-қизлар ташкил этаётгани — Учинчи Ренессанснинг ўзига хос қиёфаси, десак, тўғри бўлади. Чунки **билимли қизлар — билимли оила, билимли авлод ва матри-фатли жамият деганидир.**

Биз таълим билан бир қаторда илм-фан, замонавий технология ва инновацияларни ҳам тараққийтимизнинг ҳал қилувчи омили деб билиамиз.

Шу билан бирга, АТ, сунъий интеллект, креатив иқтисодиёт каби йўналишлар ривожига янги руҳ бериб, жуда катта ҳаракатни бошлаб юбордик. Бу орқали 10 миллион ёшларимизни рақамли индустрия ва келажак касбларига олиб кириамиз.

Истиклол байрамимиз арафасида хитойлик ҳамкорларимиз билан “Самарқанд — 2028” сунъий йўлдошини фазога учирганимиз бизга алоҳида ғурур бағишлайди.

Менинг ниятим: Ўзбекистон технология соҳаларида жаҳонга илгор ташаббусларни тақдиф қиладиган марказга айланиши зарур.

Ўзбек тили рақамли дунёда илм ва технология яратиладиган тил бўлиши лозим.

Азиз ватандошлар!

Инсон қадрли ҳақида сўз юритганда, аҳолимизнинг соғлиғи масаласига алоҳида эътибор қаратишимиз табиий. Сунгги йилларда ушбу соҳага ажратилаётган маблағни 8 қарадан зиёд оширдик. Энг муҳими, сифатли тиббий хизмат олиш имконияти нафақат марказда, балки ҳудудларда ҳам яратилди.

Ўтган даврда юртимизда 652 та янги тиббиёт маҳасасаси барпо этилгани, хусусий секторга кенг имконият берилгани туфайли тиббий хизматлар ҳажми 3 қарра ошди. Юқори малакали шифокорлар тайёрлашни йўлга қўйиб, уларга шарoит яратганимиз ўз натижасини бераяпти. Илгари хорижда амалга оширилган 100 дан зиёд мураккаб диагностика ва даволаш усуллари бутун юртимизда ҳам муқаммал бажарилмоқда.

Умуман, аҳолининг ўртача умр кўриш давомийлиги 1991 йилдаги 66,4 ёшдан 2025

йилда 75,4 ёшга етгани, гўдақлар ва оналар ўлими кўрсаткичи 4 баробар қамайгани соҳадаги ислохотларимизнинг энг муҳим натижа-сидир.

Қадрли дўстлар! Жонажон Ватанимиз азалдан улуг мутафаккирлар, азиз авлиёлар, буюк алломалар юрти бўлиб келган. Биз мана шундай бебаҳо меросга муносиб равишда Ислом цивилизацияси маркази, Имом Бухорий, Бурҳониддин Марғиноний ёдгорлик мажмуалари каби бе-такрор илмий-маърифий даргоҳларни барпо этдик.

Бу муҳташам ва табаррук масканлар бугун нафақат юртимиз ва ислом олами, балки бутун жаҳон аҳлининг ҳақли эътирофига сазовор бўлмоқда. Биз бундай бунёдкорлик ишларини жадал давом эттирамиз.

Хурматли байрам иштирокчилари!

Бизнинг энг катта бойлигимиз — эртанги кунимизнинг ҳал қилувчи кучи бўлган Янги Ўзбекистон ёшларидир. Интилувчан ва тиришқоқ ўғил-қизларимизни қўллаб-қувватлаш, уларга кенг имкониятлар очиш учун ҳар йили 20-25 триллион сўм ажратилмоқда.

Бутунгн кунда Ўзбекистондаги бизнес ва-киллариинг 35 фоизини ёш тадбиркорлар ташкил этипти.

Токио ва Париж Олимпия ҳамда Паралимпия ўйинларида, дунё майдонларида ёш спортчиларимиз эришган тарихий ютуқлар халқимизга чексиз ифтихор бағишлади.

Футболчиларимиз илк бор жаҳон чемпио-натига иштирок этиб, ўзбек спорти тарихида янги саҳифа очди. Улар бошлаган йўл албатта давомли ва зафарли бўлади деб ишонамиз.

Яқин кунларда Самарқанда катта спорт анжумани — Жаҳон шахмат олимпиадаси бошланади. Ноябрь ойида эса машҳур гросс-мейстеримиз Жаҳоҳир Синдоров жаҳон шахмат тожи учун курашга киришад.

Ушбу мусобақаларда шахматчи ўғил-қизларимга улкан зафарлар тилайман!

Халқро фан олимпиадаларида, танлов ва фестивалларда юқори ўринларни эгаллаётган ёшларимизни — Янги Ўзбекистон юлдузла-ри, келажак бунёдкорлари деб биламан!

Олдинга қараб интилишдан ва доимий изланишдан ҳеч қачон тўхтаманг, азиз фар-зандларим!

Мухтарам юртдошлар!

Бутун биз тарихнинг янада масъулияти ва ҳал қилувчи палласида турибмиз. Мамла-катимиз тараққийётнинг муғллақа янги даврига қадам қўймоқда. Келгуси ўн йиллик — биз учун **миллий юксалиш даври** бўлади.

Бунн фақат ва фақат халқимизнинг ақл-заковати, меҳнати ва бирдамлиги орқали ўзимиз бунёд етамиз. Шу мақсадда келгуси йилларда юртимизда инсон қадрини янада юксалтирадиган 7 та миллий дастурни амал-га оширамиз.

Биринчи миллий дастур билим ва ма-лакани келгуси тараққийётимизнинг асо-сий капиталига айлантиришдан иборат бўлади.

Болаларнинг 6 ёшли тайёрлов гуруҳла-рига қамровини қисқа муддатда 100 фоизга олиб чиқамиз. Хусусий богча ташкил қи-лиш бўйича мавжуд имтиёзлар сақлаб қо-линади.

Барча мактаблар халқро баҳолаш дастур-лари билан тўлиқ қамраб олинади.

Юртимиздаги техникумларда халқро таълим стандартларини жорий етамиз. Улар-да ёшларимизни юқори даромадли касбларга ўқитишни йўлга қўйиб, қамровни 1 миллион-га етказамиз. Бир сўз билан айтганда, Янги Ўзбекистонда касб эгалламаган бирорта йи-гит-қиз қолмайди.

Биз келгуси йилларда камида 10 та уни-верситетимизни ТОП мингталиikka киришти-шни катта марра сифатида белгилаймиз.

Иккинчи миллий дастур халқимизнинг соғлом бўлиши ва узок умр кўришини таъ-минлашга хизмат қилади.

Шу мақсадда аҳоли саломатлиги бил-ан боглик давлат харажатларини келгуси беш йилда ялпи ички маҳсулотга нисбатан 5 фоизга етказамиз.

Биз келгуси профилактикани кучайти-риш орқали саломатлигини асраш моделига ўтамиз. Давлат тиббий суғуртаси мамлакат-нинг барча хонадонларига кириб боради.

Ихтисослашган тиббиётда рақобат муҳи-тини кучайтириш мақсадида дунёнинг энг нуфузли камида 5 та клиникасини олиб ке-ламиз.

Юртимизни замонавий тиббиёт, фарма-цевтика, биотехнологиялар ва тиббий таълим тараққий этган масканга айлантирамиз.

Хурматли тадбир иштирокчилари!

Учинчи миллий дастур — иқтисодиёти-мизни юқори технология ва меҳнат унум-дорлиги моделига ўтказиш.

Бунинг учун келгуси ўн йилда 450 мил-лиард доллар хорижий инвестиция жалб қи-ламиз. Иқтисодиётда юқори ўсиш суръатини сақлаган ҳолда, 2030 йилгача ялпи ички ма-ҳсулот ҳажми 300 миллиард долларга еткази-лади, санаоатда 2 миллионга юқори даромад-ли иш ўрни яратилади.

Ёшларимизнинг салоҳиятини тўлиқ рўё-ба қиқаришда стартап, венчур ва сунъий ин-теллектни ривожлантириш устувор йўналиш-га айланади.

Шунингдек, кичик бизнес — ўрта биз-несга, ўрта қорхоналар эса йирик компания ва корпорацияларга айланиши учун яхлит экотизимни йўлга қўямиз. Буларнинг ҳисоби-га келгуси ўн йилда жон бошига ялпи ички маҳсулот ҳажми 10 минг долларлик маррадан ошади.

Азиз дўстлар!

Глобал иқлим ўзгариши шарoитида сув ва экология масалалари янада долзарб бўлиб бормоқда.

Шу боис, **тўртинчи миллий дастур сув ва табиатга муносабатни тубдан ўзгарти-ришга қаратилади.**

Келгуси беш йилда экин майдонларида сув тежайдиган технологиялар қамровини

100 фоизга олиб чиқамиз. Бу умуммиллий маррага айланади.

Табиатга муносабат — халқнинг мадания-ти, давлатнинг масъулияти ва тараққийётнинг сифат кўрсаткичидир. Шунинг учун мамла-катимизда “Яшил макон” умуммиллий ҳара-катини янги сифат босқичига олиб чиқамиз.

Мактаб, богча, шифохона ва кўп қаватли уй-лар атрофидаги яшил ҳудудлар жамиятнинг дахлсиз бойлиги сифатида муҳофаза қилина-ди. Яқин йилларда туман ва шаҳар марказла-рида яшиллик қўламини 30 фоизга етказамиз.

Қадрли юртдошлар!

Адолат қарор топган жойда иқтисодий ўсиш ҳам, ижтимоий ишонч ҳам юксалади.

Бу борада **бешинчи миллий дастур — суд мустақиллигини кучайтириш ва қонун устуворлигини таъминлашни умумий қадр-иятга айлантиришдан иборат.**

Бунинг учун ҳуқуқий тарбияни мактабдан бошлаб аниқ тизим асосида йўлга қўямиз. Фуқаролар ва тадбиркорларнинг қонуний ка-фолатларини кучайтириш бўйича ислохотла-римизни қатъий давом эттирамиз. Кибержи-ноятчилик, гиёҳвандлик ва одам савдосининг олдини олиш бўйича чораларни янада кучай-тирамиз.

Яширин иқтисодиёт, уюшган жиноятчи-лик, аёллар ва болалар ҳуқуқини камситишга қарши курашни янги босқичга кўтарамиз.

Азиз ватандошлар!

Одамларимизнинг кайфияти, оилаларнинг фаровонлиги, ёшларнинг орзу-истаги, тад-биркорларнинг ташаббускорлиги, энг аввало, маҳаллада намоён бўлади.

Шунинг учун **олтинчи миллий дастур маҳаллани жамият тараққийётининг асо-сий бюртмачисига айлантиришга йўнали-трилади.**

Энди давлат дастурларини ишлаб чиқиш бўйича ёндашув буткул ўзгаради. Туман бюджети, инвестиция дастури ҳамда инф-ратузилма лойиҳалари маҳалла бюртмаси асосида ишлаб қилиади. Бунда фуқаролар-нинг талаб ва эҳтиёжи, маҳалланинг фаро-вонлиги энг асосий мезон сифатида белги-ланади.

Хурматли байрам иштирокчилари!

Еттинчи миллий дастур — Ўзбекистон-нинг тинчлик ва дўстлик диёри, бағрикенг ўлка сифатидаги нуфузини ҳар томонлама юксалтиришдан иборат.

Юртимизда 130 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари, 16 та диний конфессия аъзолари бир оила фарзандларидек аҳил ва иноқ яша-моқда.

Бутунгн нотинч замонда миллатларо то-тувлик ва диний бағрикенглик халқимизнинг олтин фонди, бебаҳо бойлиғидир.

Бизнинг очик, прагматик ва тинчликпар-вар сиёсатимиз узок муддатли тараққийе-тимизни таъминлашга қаратилган.

Марказий Осиёда аҳил қўшничилик, ст-ратегик шериклик ва дўстлик алоқаларини кенгайтиришда тарихий ютуқларга эри-шилди.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Евро-па Иттифоқи, Америка, Осиё-Тинч океани минтақаси ва араб-мусулмон давлат-лари билан муносабатларимиз янада мустаҳ-камланди. Шарқий Европа, Африка ва Лотин Америкасида янги ҳамкорлик йўналишлари очилди.

Мамлакатимиз билан дипломатик муноса-бат ўрнатган давлатлар сони қарийб 170 тага етди.

Ўзбекистонни халқро дипломатиянинг муҳим марказига айлантириш учун кўп қир-рали, вазмин ва мувозанатли ташқи сиёсат-ни давом эттирамиз. Иқтисодий дипломатия ташқи сиёсатимизнинг устувор йўналишла-ридан бири бўлиб қолади.

Мамлакатимиз 2027-2029 йилларда Қў-шилмаслик ҳаракатига илк маротаба раислик қилади. Дунёдаги 120 дан ортиқ давлатни бирлаштирган ушбу глобал тузилма самара-дорлигини оширишга қаратилган ташаббус-ларни фаол илгари сураимиз.

Ён қўшнимиз бўлган Афғонистон бўйича конструктив сиёсатимизни қатъий давом эт-тирамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, бутунгн тан-танамизда иштирок этаётган дипломатик корпус вакилларига, хорижий оммавий ах-борот воситалари ходимларига, АҚШ, Тур-кия ва Сингапурдан келган юқори мартаба-ли меҳмонларимизга самарали ҳамкорлик учун алоҳида миннатдорлик билдираман.

Азиз ва муҳтарам ватандошларим!

Бир фикрни ишонч билан айтмоқчиман.

Биз бутун кечагидан кучлигимиз. Насиб

этса, эртага бундан ҳам кучли бўламиз.

Ўттиз беш йиллик мустақил тараққийёт йўлимиз бизга бир ҳақиқатни ўргатди: халқ ва давлат ягона мақсад йўлида би-рлашиб, астойдил ҳаракат қилса, забт этиб бўлмайдиган марранинг ўзи йўқ.

Бундай буюк қудратга эга халқ ва дав-латни енга оладиган кунингиз ўзи йўқ.

Биз ягона Ватан, ягона халқ бўлиб, янги ҳаёт ва буюк келажакимизни бирга-ликда барпо етамиз!

Ишончим комил, матонатли, мард ва оли-жаноб халқимиз ўз олдига қўйган улуг мақ-садларга албатта етади.

Ватанимизнинг олтин даврини, янги буюк тарихини албатта барчамиз биргалиқда яра-тамиз!

Бизга мустақиллик неъматини берган Пар-вардигоримизга чексиз шукроналар бўлсин!

Истиклолимиз ижодкори ва ҳақиқий бунёдкори бўлган халқимизга шон-шафрлар бўлсин!

Сизларин, сизлар орқали бутун халқими-зни бутунгн улуг байрам — Ўзбекистон Рес-публикаси давлат мустақиллигининг ўттиз беш йиллиги билан яна бир бор табриқлай-ман.

Юртимиз тинч, хонадонларимиз обод ва фаровон бўлсин!

Яшасин Ўзбекистон Республикаси!

Яшасин Ўзбекистон халқи!

ЎЗБЕКИСТОН ВА ҲИНДИСТОН СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИКНИ КЕНГАЙТИРИШ УЧУН ЯНГИ ИМКОНИЯТЛАР ЯРАТМОҚДА

2026 йил 29-30 август кунлари Ҳиндистон Бош вазири давлат ташрифи билан мамлакатимизга келади.

Бутун Ўзбекистон — Ҳиндистон муно-сабатлари барқарор ривожланиш, сиёсий мулоқотнинг юқори даражаси ҳамда савдо-иқтисодий, инвестициявий, транспорт, гу-манитар ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлик изчил кенгайиб бораётгани билан ажралиб туради.

Ҳиндистон Ўзбекистон мустақиллигини 1991 йил 26 декабрь куни тан олган. Икки давлат ўртасидаги дипломатик муносабатлар 1992 йил 18 март куни ўрнатилган. 1992 йил сентябрда Деҳлида Ўзбекистон консулхонаси очилди ва 1994 йилда у элчихонага айланти-рилди. 1988 йил августда Тошкентда очилган Ҳиндистон Бош консулхонаси 1992 йилда эл-чихона макомига эга бўлди.

1991 йилда 12 йилгача бўлган даврда олий даражадаги 16 та ўзаро ташриф амалга оширилгани ҳамки давлат ўртасидаги сиёсий мулоқот мунтазам эканидан далолат беради.

Ўзаро алоқаларни мустаҳкамлашда давлат раҳбарларининг мунтазам учра-шувлари алоҳида ўрин тутади. 2018 йил 30 сентябрь-1 октябрь кунлари Ўзбекистон Президентининг Ҳиндистонга давлат ташрифи бўлиб ўтди. 2019 йил 17-18 ян-варь кунлари эса Ўзбекистон Президенти “Жўшқин Гужарат — 2019” халқро ин-вестиция саммитида иштирок этиш учун амалий ташриф билан Ҳиндистонда бўлди.

2018-2019 йиллардаги ташрифлар доира-сида умумий қиймати 2,3 миллиард долларга тенг 98 та савдо-инвестициявий ҳужжат им-золанди.

2020 йил 11 декабрь куни Ўзбекистон Президенти ва Ҳиндистон Бош вазинринг онлайн саммити бўлиб ўтди. Унинг якунла-ри бўйича икки томонлама тўққизта битим имзоланди ҳамда Яқин дўстлик ва мустаҳкам шериклик тўғрисида қўшма баёнот қабул қи-линди.

Сўнгги йилларда ҳам икки мамлакат етак-чиларининг алоқалари изчи ривожланмоқда. 2024 йил 23 октябрда Қозон шаҳрида БРИКС

саммити доирасида Ўзбекистон Президентининг Ҳиндистон Бош вазири билан учрашуви ўтказилди. 2025 йил 1 сентябрда Тяньцзинь шаҳрида ШХТ саммити доирасида давлат етакчиларининг музокаралари ўтказилди.

Парламентларо ҳамкорлик ўзаро ало-қаларнинг муҳим йўналиши ҳисобланади. 2020 йил июнда Олий Мажлис Сенати ва Қо-нунчилик палатасида Ҳиндистон парламен-тининг юқори ва куйи палаталари — Ражья Сабҳа ва Лок Сабҳа билан ҳамкорлик бўйича парламентларо гуруҳлар тузилди.

2025 йил февралда Олий Мажлис Қонун-чилик палатаси спикери томонидан Ҳинди-стон парламенти куйи палатаси — Лок Сабҳа билан парламентларо ҳамкорлик гуруҳи-нинг янги таркиби тасдиқланди.

Ҳиндистон парламенти куйи палатаси спикери Ом Бирла бошчилигидаги делега-циянинг 2025 йил 5-11 апрель кунлари Ўз-бекистонда бўлиб ўтган Парламентларо иттифокнинг 150-йубiley сессияси ишида иштирок етгани муҳим воқеа бўлди.

2026 йил февралда Лок Сабҳа спикери томонидан парламентнинг юқори ва куйи па-латалари вакилларидан иборат Олий Мажлис билан ҳамкорлик бўйича парламентларо гуруҳининг янги таркиби тасдиқлангани пар-ламент дипломатиясини янада ривожланти-риш учун қўшима имкониятлар яратди.

Савдо-иқтисодий ва инвестициявий ҳам-корлик Ўзбекистон — Ҳиндистон шерикли-гида муҳим аҳамият касб этади. 1992 йилда қабул қилинган Иқтисодий ва савдо ҳамкор-лиги тўғрисидаги битим икки томонлама иқтисодий алоқаларнинг асоси бўлиб, унга мувофиқ ўзаро савдода энг кўп қулайлик яра-тиш режими жорий этилган.

Шунингдек, 2024 йилда ўзаро инвести-цияларни кенгайтириш ва узок муддатли лойиҳаларни амалга ошириш учун қўшимча шарт-шарoитлар яратувчи Инвестицияларни рағбатлантириш ва ўзаро химоя қилиш тўғ-рисидаги битим ҳам имзоланди.

“Ўзбекистон — Ҳиндистон муносабатларининг жадал ривожланиши сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестициявий, гуманитар ва ҳамкорликнинг бошқа соҳаларини қамраб

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ КЕЧАГИДАН КУЧЛИ, БУГУНИДАН ҚУДРАТЛИ ОЛТИН КЕЛАЖАГИНИ БИРГАЛИКДА БАРПО ЭТАМИЗ

Бошланиши 1-бетда

Энг улуг байрамимизнинг 35 йиллиги Янги Тошкентда ўтказилгани тантана шукуҳини янада оширди. Айни дамда янги Ўзбекистон танлаган йўли — халқни рози қилиш орқали юксак иқтисодий, илмий тараққиёт сари дадил бораётганини кўрсатди.

Давлатимиз раҳбари нутқининг аввалида халқимизни мустақиллик айёми билан самимий табриклади.

— Бир неча юз йиллик орзулар рўёбга чиқаётган ушбу бетакрор маконда бутун халқимиз билан ҳали яна қўллаб қувончли ва тарихий воқеаларга гувоҳ бўламиз.

Аминманки, Янги Тошкент пойтахтимизнинг кўрқига кўрк қўшиб, биз барпо этаётган Янги Ўзбекистоннинг куч-қудратини намоён этадиган чинакам тараққиёт марказига айланади, — деди Президентимиз.

Қадимги битик “Авесто”да эзгу ният, эзгу сўз, эзгу амал тушунчаси мавжуд. Яъни аввал ният пайдо бўлади. Сўнг у сўз ва амалга айланади. Янги Ўзбекистонни, Учинчи Ўйғониш даврини яратиш ниятида халқимиз узоқ йўл босди. Ниҳоят қалбимиздаги эзгу ният сўзга кўчиб, катта марралар белгилаб олинди. Ана шу эзгу сўзлар амал билан бирлашди. Дастлаб “пахта асорати”, мажбурий меҳнат ва болалар меҳнатига барҳам берилди. Кеча пахта даласида юрган ўқитувчи ва ўқувчилар бутун бор куч ва салоҳиятини фақат илмга қаратдиган бўлди. Натижада бутун ёшларимиз дунёнинг энг билимдон вакиллари билан нуфузли таълим даргоҳларида ёнма-ён ўқияпти.

Бундан ташқари, “конвертация чеклови”, “прописка” каби одамларни йиллар давомида қийнаб келган муаммоларга барҳам берилди. Ўз Ватанимизни пойтахтида арзimas ҳужжат сабаб жаримга қўрилган, юрак ҳувчулаб паналаб юрган юртдошларимизнинг кўрқуви йўқолди. Унинг ўрнини катта мақсадлар, баланд марралар эгаллади. Чунки қалбимизни ишонч ва хотиржамлик эгаллади.

Кучли сиёсий ирода сабаб Ўзбекистон дунёга кенг қулоч очди. Яхши қўшничилик деган ибора ҳаётий ҳақиқатга айланди. Марказий Осиё — ягона куч, яхлит минтақа деган қараш шаклланди. Бундай ўзгаришларни саноатверсак, охирига ета олмаймиз. Демократизм, ана шу ўзгаришлар ва уларга ишонч юртдошларимизни ягона халқ, бир бутун ватан сифатида бирлаштирди.

Шундай ўйлар билан давлатимиз раҳбарининг нутқини тинглар эканмиз, саҳна марказида, юксакда ҳилпираб турган байроғимизга маҳлиё бўлдим. Оний лаҳзада яқинда бўлган қизик ҳолат едимга тушди. Энди икки ёшдан олган ўғлимни олиб туман марказида кетаётган эдим, у болаларча ширин тили билан “Ана, Ўзбекистон!” деди. Аввалига ҳеч нарсани тушунмадим. Кейин билсам, у қўли билан баланд устун тепасида ҳилпираётган байроғимизни кўрсатаётган экан.

Ўғлим бола тасавури билан байроқни Ўзбекистон дейди. Бунинг ҳам ўзига ҳос тарихи бор. Шу йил футбол бўйича жаҳон чемпионати ўйинларини оилавий томоша қилдик.

Келгуси ўн йилда 450 миллиард долларлик хорижий инвестиция жалб қиламиз. Иқтисодиётда юқори ўсиш суръатини сақлаган ҳолда, 2030 йилгача ялпи ички маҳсулот ҳажмини 300 миллиард долларга етказиш мақсад қилинди. Саноатда эса 2 миллионга юқори даромадли иш ўрни очилади.

Болаларим экрандаги мухлисларга тақлид қилиб, қўлига байроқ олди. “Ўзбекистон!” дея ҳайқириб, байроқни баланд кўтарди. Ўшанда ўғлим ҳам опаларига тақлид қилган эди.

Биз ҳақли равишда фахр билан жаҳон чемпионатида чиқиш юртимизни яна бир бор дунёга танитди, деймиз. Айни ҳақиқат! Ана шундай шонли ютуқлар Ватанимизни нафақат дунёга, балки энди тили чиқаётган болаларимизга ҳам танитмоқда. Мана шу ўй кўнгилдан кечар экан, дунёдаги энг бахтиёр инсон эканимни англайман. Ахир бот-бот такрорлаётганимиз — бирдамликнинг асл қиёфаси шу!

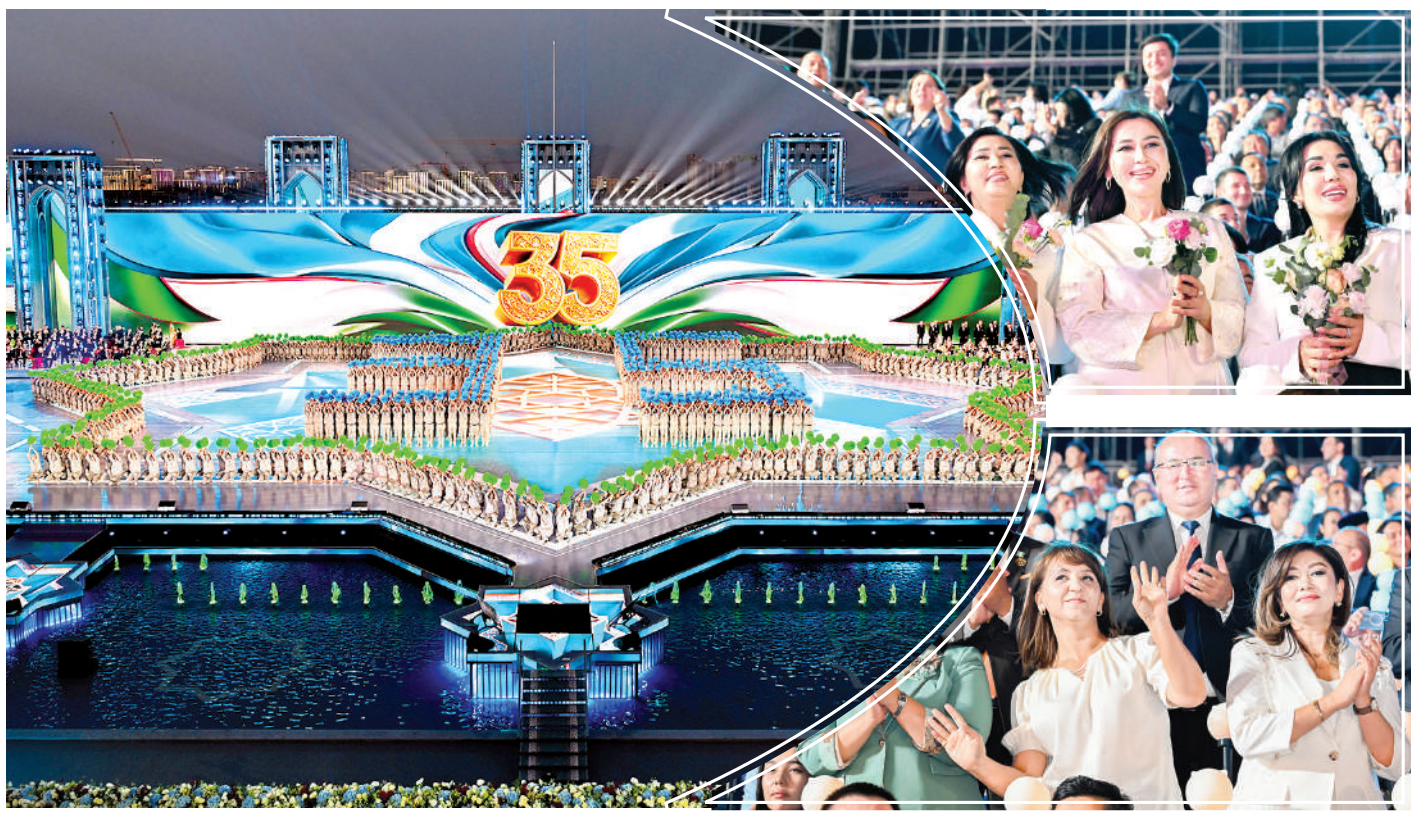
Ислохотлар қўлами, натижадорлиги, халқаро майдондаги йирик эксперт ва сиёсатчиларнинг Ўзбекистон сиёсатини эътироф этиб, давлатимиз раҳбарини кучли лидер дея тан олиши замирида мана шундай ҳаётий ҳақиқатлар бор. Ҳа, бутун Ўзбекистон, унинг халқи кечагидан кўра кучли, эртага бундан ҳам қудратли бўлишига юксак ишонч бор. Кечаги ниятларига етган халқимиз бутун янада катта орзу ва мақсадлар билан яшамоқда.

Мустақиллигимизнинг 35 йиллик шодиёнасида ушбу ишонч, орзу эзгу сўзга кўчди. Давлатимиз раҳбари “Бутун биз тарихнинг янада масъулиятли ва ҳал қилувчи палласида турибмиз. Мамлакатимиз тараққиётнинг мутлақо янги даврига қадам қўймоқда. Келгуси ўн йиллик биз учун миллий юксалиш даври бўлади.

Буни фақат ва фақат халқимизнинг ақлзаковати, меҳнати ва бирдамлиги орқали ўзимиз бунёд этамиз. Шу мақсадда келгуси йилларда юртимизда инсон қадрини янада юксалтирадиган 7 та миллий дастурни амалга оширамиз”, дея таъкидлади.

Энг улуг айёмнинг Янги Тошкентда ўтказилиши халқимизнинг бунёдкорлик, яратувчанлик қудратига ишончини янада мустаҳкамлади. Айни дамда танлаган йўлимизнинг рамзий ифодаси ҳам бўлди. Зеро, биринчи миллий дастур билим ва малакани келгуси тараққиётимизнинг асосий капиталига айлантиришдан иборат бўлади. Содда қилиб айтганда, бутун давлат байроғини Ватан дея англай бошлаган авлод эртага юксак салоҳиятли ва муҳими, ватанпарвар кадрлар синфини яратади. Ана шу мақсадга эришишда иккинчи миллий дастур унинг тўлдирувчиси бўлади. Яъни ушбу дастур халқимизнинг соғлом бўлиши ва узоқ умр кўришини таъминлашга хизмат қилади.

Учинчи миллий дастур — иқтисодиётимизни юқори технология ва меҳнат унумдорлиги моделига ўтказишдан иборат. Шу ўринда бир муҳим жиҳатни эслаш керак. Янги Ўзбекистонда тадбиркорларга жуда катта имкониятлар яратилди. Ҳозир буни тарғиблиб, санаб, вақтингизни олиш нияти билан йўқ. Аммо бир ҳақиқатни айтиш керак. Кеча қандай қилиб жон сақлаб қолиш ҳақида қайғурган тадбиркорлар бутун фаолиятини кенгайтириш, хориждан сармоя олиб кириб, халқаро бозорларга ўз бренди билан кириб бориш ҳақида ўйлапти. Ана шундай шиддатли ўзгаришлар иқтисодиётимиз учун катта марраларни олишни ўргатди. Келгуси

Ҳозир юртимизда 130 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари, 16 та диний конфессия аъзолари бир оила фарзандларидек аҳил ва иноқ яшамоқда. Бугунги нотинч замонда миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик халқимизнинг олтин фонди, бебаҳо бойлиги эканига шубҳа йўқ.

Ўн йилда 450 миллиард долларлик хорижий инвестиция жалб қиламиз. Иқтисодиётда юқори ўсиш суръатини сақлаган ҳолда, 2030 йилгача ялпи ички маҳсулот ҳажмини 300 миллиард долларга етказиш мақсад қилинди. Саноатда эса 2 миллионга юқори даромадли иш ўрни очилади.

Буларнинг барчаси технология, саноатлашуви талаб қилади. Инсон қадрини

улуглаётган мамлакат эса технологик ривожланиш билан бирга табиатни асраш ҳақида ҳам қайғуради. Шу бois, тўртинчи миллий дастур сув ва табиатга муносабатини тубдан ўзгартиришга қаратилади.

Ҳар бири алоҳида катта таҳлилларга арзийдиган ушбу дастурлар янги Ўзбекистоннинг тараққиёт йўлини тўла қамраб олган. Масалан, бешинчи миллий дастур суд мустақиллигини кучайтириш ва қонун устуворлигини таъминлашни умумий қадриятга айлантиришдан иборат. Мазкур дастурда кўрсатилган ҳар бир банд мустақиллиқнинг таянч нуқталаридир. Зотан, суд мустақил бўлса, адолат қарор

топади. Адолатли жамиятда ўсиш ҳам, ўзгариш ҳам бўлади. Ана шундай жамият вакиллари қонуларга қадрият даражасида қарайди.

Аслида, ҳам қонулар қадрият бўлиши керак. Тарихда аждодларимиз маҳалла

оқсоқолининг гапини қонундек қабул қилган. Чунки улар маҳаллада сайланиб, сараланиб чиққан ҳақиқатпарвар, элсавар ва ватанпарвар инсонлар бўлган. Ана шундай жиҳатлар сабаб маҳалла дунёда ўхшаши йўқ бошқарув тизимига айланган.

Янги Ўзбекистонда илм ва маърифатга таяниб иш қўриломоқда. Буни маҳалланинг имкониятларидан тўғри ва оқилона фойдаланишда ҳам кўриш мумкин. Кейинги йилларда маҳалла тизими тубдан ўзгарди. Шунчаки ислохот қилиш билан чекланилмади, балки у давр руҳига мос шаклга келтирилди. Келгуси ўн йилликка мўлжалланган дастурда мана шу ислохотлар давом этади. Яъни олтинчи миллий дастур маҳаллани жамият тараққиётининг асосий буюртмачисига айлантиришга йўналтирилади.

Бирдамлик, аҳиллик ҳақида қанча кўп гапирсак, шунча оз. Ҳозир аҳиллик ҳар домидан ҳам кўра долзарб. Дунё тўфондаги қайиқ мисоли чайқалиб турибди. Ана шундай мураккаб геосиёсий вазиятда мамлакатнинг ҳарбий, иқтисодий қудрати халқ бирдамлиги билан янада мустаҳкамланади. Шу маънода, еттинчи миллий дастур — Ўзбекистоннинг тинчлик ва дўстлик диёри, бағрикенг ўлка сифатидаги нуфузини ҳар томонлама юксалтиришдан иборат этиб белгилангани аини мундақ.

Ҳозир юртимизда 130 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари, 16 та диний конфессия аъзолари бир оила фарзандларидек аҳил ва иноқ яшамоқда. Бугунги нотинч замонда миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик халқимизнинг олтин фонди, бебаҳо бойлиги эканига шубҳа йўқ. Ахир булар элнинг болалари бир-бирини ботирим дер, дея бежиз айтилмаган. Янги Ўзбекистоннинг очиқ, прагматик ва тинчликпарвар сиёсати сабаб Марказий Осиёда аҳил қўшничилик, стратегик шериклик ва дўстлик алоқалари мутлақо янги босқичга чиқиб, ягона минтақа бўлиб бирлашди.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Европа Иттифоқи, Америка, Осиё-Тинч океани минтақаси ва араб-мусулмон дунёси давлатлари билан муносабатларимиз янада мустаҳкамланди. Шарқий Европа, Африка ва Латин Америкасида янги ҳамкорлик йўналишлари очилди.

Умуман олганда, мамлакатимиз билан дипломатик муносабат ўрнатган давлатлар сони қарийб 170 тага етди. Бунга эришиш осон кечмади. Унинг ортида уйқусиз тунлар, халқ дардида тиним билмай қилинган машаққатли меҳнат ва ватанпарварлик руҳига йўғрилган қомил ишонч билан олға интилиш бор. Натижада Ўзбекистон халқаро дипломатиянинг муҳим марказига айланиб бормоқда. Бугун дунё давлатлари Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилиш мақсадида бизга талпинмоқда.

Ҳар бир мамлакатнинг тараққиёт йўлида иқтисодий барқарорлик муҳим ўрин тутади. Уч минг йиллик тарихимиз ана шундай ҳаётий ҳақиқатлардан гувоҳлик беради. Аждодларимиз кучли давлатчилик яратган олгани учун ҳам дунё бизга таллинган. Натижада Буюк ипак йўли каби қарвон йўллари пайдо бўлган.

Бугун янги Ўзбекистондаги ислохотлар сабаб барқарор молиявий ўсишга эришяпмиз. Ташқи сиёсатдаги очкилик, тенг дипломатик алоқаларимиз кўп асрлик тарихий қарвон йўллари қайта тикляпти. Янги Ўзбекистон дунёнинг маърифий маркази, иқтисодий қуввати, тинчлик ва тенглик диёри сифатида танилмоқда.

Ана шундай баланд марраларни забт этаётган Ватан фарзанди ўлароқ мустақиллик байрамига бағишланган тантаналарни кузатиш кишига завқ беради. Саҳнада уч минг йиллик тарихга эга халқимизнинг кечаги кунини, бугунини ва эртаси акс этади. Юртимиз заминидан асос солинган давлатлар байроғи битта саҳнада жамлангани фахр ҳиссини икки қарра оширади. Халқимиз бошдан ўтказган синовиел кунлар акс этган саҳна қиқиши кечаги кунимизни ёдга солади. Беихтиёр бугунимизда шукрона айтасиз. Орзулари рўёбини бизнинг ҳаётимизда кўраётган жадид боболаримиз руҳи олдида бош эгасиз. Дунёга танилиб, миллионларни ўзига қаратган хорижий санъат вакиллари ўзбек тилида байрам билан табриклаганда қўллар қанотга айланди бўлади.

Президентимизнинг ўзбек тили рақамли дунёда илм ва технология яратиладиган тил бўлиши лозимлиги ҳақидаги фикри шу тарзда рўёбга чиқа бошлади деган хулосага келасиз. Ахир ҳар қандай катта натижалар кичик қадамлардан, мана шундай танитиш ва танишлардан бошланади!

Ҳа, худди шундай бўлади! Негаки биз Ўзбекистонни технология соҳаларида жаҳонга илгор ташаббусларни тақдир этидиган марказга айлантиришмоқчимиз. Бунинг учун эса барча имкониятлар ишга солиниб, аниқ мақсад белгилаб олинган. Бу халқни рози қилиш, инсон қадрини улуглаш, Ватан шайини юксалтириш йўли!

Боборован ҒОЗИДДИНОВ, “Янги Ўзбекистон” мухбири

ФИДОЙИ АЖДОДЛАРИМИЗ ЖАСОРАТИ — ҲАМИША ИБРАТ НАМУНАСИ

Бошланиши 1-бетда

Кейинги йилларда қатагон қурбонлари хотирасини абадийлаштириш ва тарихий адолатни тиклаш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Шаҳидлар хотираси хибобинидаги Қатагон қурбонлари хотираси давлат музейи тўлиқ реконструкция қилиниб, экспозицияси бойитилди, замонавий технологиялар билан жиҳозланди. Рақамли тизимлар

ва сунъий интеллект ёрдамида кўргазмаларнинг тасвирчанлиги оширилди.

Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятларда ташкил этилган қатагон қурбонлари музейлари ҳам замон талаблари асосида жиҳозланди. Уларнинг фондлари дунёнинг турли нуқталаридан келтирилган ноёб ҳужжатлар ва фотосуратлар билан бойитилмоқда.

2021-2025 йилларда Ўзбекистон Республикаси Олий суди томонидан қатагон қурбони

бўлган 1 минг 200 дан зиёд юртдошимиз оқланди. Жорий йилда солиқ мустабиб тузум даврида ноҳақ айбланиб, турли муддатларга қамалган ёки ўлимга ҳукм этилган яна 161 нафар ватандошимизнинг номи оқланди.

Сўнгги беш йилда жадид боболаримиз меросини ўрганишга бағишланган илмий-амалий анжуманлар мунтазам ўтказиб келинмоқда. Мустабид тузумда ноҳақ қурбон бўлган ватандошларимизнинг номлари аниқланиб,

уларнинг фаолияти, илмий ва ижодий мероси ўрганилмоқда. Юзлаб, минглаб фидойи юртдошларимиз ҳақидаги маълумотлар китоблар, матбуот ва оммавий ахборот воситалари орқали халқимизга етказилмоқда.

Мулоқотда ўтган асрнинг 80-йилларида ҳам минглаб ватандошларимиз “пахта иши”, “ўзбек иши” деган сохта айбловлар билан сиёсий қатагонга учрагани қайд этилди. 1983-1990 йилларда 40 минг нафар ўзбекистонлик тергов қилиниб, 5 минг нафари жиноий жавобгарликка тортилган. Бутун бу борада ҳам тарихий адолат тикланмоқда. Бундай эзгу ишлар изчил давом эттирилиши таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари дунёда қуроли мо-жаролар ва сиёсий қарама-қаршилиқлар кучайиб, улар бизга яқин минтақаларга ҳам кириб келаётгани ташвишли эканини таъкидлади. Бу юртимиздаги тинчликни қадрлаш, янада жипс ва ҳамжиҳат бўлиб яшашни талаб этади.

— Бизнинг йўлимиз — тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик йўли. Ўзбекистон ушбу йўлдан ҳеч қачон ортга қайтмайди, — деди Президент.

Бутун юртдошларимиз дунёнинг исталган мамлакатига эмин-эркин бориб келмоқда, Ўзбекистон барча давлатлар билан тенглик асосида ҳамкорлик қилмоқда. Бу мустамақачилик занжирлари ва “пахта қуллиги”дан бутунлай озод бўлганимизнинг амалий ифодасидир.

Ҳаёт ва келажакни билим ҳамда маърифат асосида қуриш, узоқ-яқин мамлакатлар билан дўстона ҳамкорлик қилиш Янги Ўзбекистон тараққиётининг муҳим шартини таъкидланди. Буюк жадид боболаримиз бежиз

миллатини уйғоқликка, билим ва маърифатга қачқирмаган. Уларнинг кураш ва маърифат мактаби бугун ҳам ғоят долзарб аҳамиятга эга.

Шу бois, ёшларнинг сифатли таълим олиши, ватанпарвар инсонлар бўлиб вояга етишига катта эътибор қаратилмоқда. Сўнгги ўн йилда олийоҳолар сони 77 тадан 205 тага етказилди, қабул квоталари мунтазам ошириб борилди. Жаҳондаги ТОП-100 таликка кирадиган олийоҳоларда 3 минг 500 дан зиёд фарзандимиз таълим олмоқда. Мактаб ва мактабгача таълим тизимларида ҳам муҳим ўзгаришлар амалга оширилмоқда.

— Ёшларни миллий гурур асосида тарбиялашга алоҳида аҳамият берилиши керак. Миллий гурур — инсоннинг қалбини, юрагини, бутун вужудини куч-ғайратта тўлдиради-ган қудратли куч. Миллий гурури бор одам ҳеч қачон енгилмайди, — деди Шавкат Мирзиёев.

Пойтахтимизда Ислom цивилизацияси маркази барпо этилди. Самарқанддаги Имом Бухорий мажмуаси бутунлай қайтадан бунёд қилинди, Марғилонда Бурхониддин Марғинийоний номидаги марказ ишга туширилди. Булар Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт йўли — тинчлик, дўстлик ва бунёдкорлик, билим ҳамда маърифат йўли эканини тасдиқлайди.

Сўнгги ўн йилда диний-маърифий соҳада амалга оширилган ислохотлар туфайли 100 мингдан зиёд юртдошимиз ҳожилик мақомига эга бўлди. Давлатимиз раҳбари диний жамоатчилик жамиятда меҳр-оқибат муҳитини мустаҳкамлаш, ёшларга тўғри тарбия бериш шароётида янада фаол иштирок этишига ишонч билдириди.

— Бугун мана шу табарруқ масканда туриб, тинч-осойишта ҳаётимиз, эришаётган ютуқларимиз учун Яратганга беҳисоб шукроналар айтаман. Мана шундай овоз ва фаровон кунларни орзу қилиб, армон билан ўтган қаҳрамон ота-боболаримиз, жасур молларимизнинг руҳлари шод бўлсин! Юртимиз тинчлик, тараққиёт ва фаровонлик диёри сифатида янада гуллаб-яшнасин! Аллоҳ таолонинг ўзи Ватанимизни паноҳида асра-син! — деди Президент.

Умолар қатагон қурбонлари ва Ватан озодлиги йўлида жон фидо этган аждодларимиз руҳига дуо қилиб, юртимиздаги тинчлик-хотиржамлик, файзу барака барқарор бўлишини тиладилар.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев “Янги Ўзбекистон” боғида бўлиб, Мустақиллик монументи пойига гулчамбар қўйди.

Ушбу маҳабатли мажмуада халқимизнинг кўп асрлик тарихи, буюк алломаларимиз ва жаҳонгир аждодларимизнинг сиймолари, юртимиз тараққиётидаги қулоқ вoқeалар ўз ифодасини топган. Монумент чўққисидаги Хумо қуши озодлик ва эзгулик гояларини, халқимизнинг олижаноб орзу-интилишларини ифода этади.

Ватанимиз мустақиллигининг 35 йиллиги муносабати билан ташкил этилган маросимда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати, Президент Администрацияси, Вазирлар Маҳкамаси ҳамда Тошкент шаҳар жамоатчилиги вакиллари иштирок этди.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ИСЛОҲОТЛАРИНИНГ ТАЯНЧИ

Мустақиллигимизнинг қўтлуг 35 йиллиги арафасида мамлакатимиз босиб ўтган йўлни сарҳисоб қилар эканмиз, янги Ўзбекистон иқтисодий ислохотларининг бош мезони тобора аниқ кўринади: **инсон манфаати, хусусий ташаббус ва эркин рақобат учун кенг имконият яратиш. Давлатнинг иқтисодиётдаги бевосита иштирокини қисқартириш, бозорларга киришда тенг шароитни таъминлаш ва истеъмолчи танловини кенгайтириш** ушбу сиёсатнинг узвий қисмига айланди. Бинобарин, Президентимиз таъкидлаганидек, “Рақобат бўлса, аҳолининг танлаш имконияти ва сотиб олиш қобилияти ошади, одамлар рози бўлади”.

Халилилло ТўРАХЎЖАЕВ,
Рақобатни ривожлантириш ва
истеъмолчилар ҳуқуқларини
ҳимоя қилиш қўмитаси раиси

Рақобат бор жойда тадбиркор сифат ва самарадорлик учун курашади. Технология ва сармоя кириб келади. Истеъмолчида танлов пайдо бўлади. Шу маънода, рақобат сиёсати иқтисодий ўсиш воситасигина эмас, балки иқтисодий эркинлик ва аҳоли фаровонлигининг институционал кафолатидир.

2017 йилдан бошланган ўзгаришлар рақобат сиёсатини алоҳида кампаниядан давлат иқтисодий сиёсатининг доимий институтига айлантирди. Ҳалол рақобат учун шароит яратиш, иқтисодий фаолият эркинлигини кафолатлаш ва монопол фаолиятини қонун билан чеклаш принциплари Конституция даражасида мустахкамланди.

2023 йилда янги таҳрирдаги “Рақобат тўғрисида”ги қонун қабул қилиниб, устун мавқеи сунистеъмол қилиш ва картель келишувларига қарши курашиш, давлат ёрдами ва иқтисодий концентрацияни назорат қилиш, давлат корхоналари ҳамда рақамли платформалар фаолиятида рақобатни ҳимоя қилишнинг замонавий воситалари жорий этилди.

Назоратнинг мазмуни ҳам ўзгарди: эттибор қонунбузилиш содир бўлгандан кейин чора кўришдан кўра, рақобатга тўсиқни олдиндан аниқлашга қаратилмоқда. Шу асосда 4000 дан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаси ўрганилиб, уларнинг 52 фоизда рақобатни чеклаши мумкин бўлган нормалар аниқланди.

Давлат органлари ва маҳаллий ҳокимликларнинг рақобатга зид 6700 та қарори бекор қилинди ёки қонунчиликка мувофиқлаштирилди. Шунингдек, рақобатга зид 3500 та ҳаракат бартараф этилиб, асоссиз олинган 912 миллиард сўмга яқин маблағ қайтарилди.

Иқтисодий концентрация назоратида 2019-2026 йилларда умумий қиймати 13,2 миллиард долларлик 1181 та битимга розилик берилди. Рақобатга салбий таъсир хавфи мавжуд 31 та битим рад этилди. Шу билан бирга, 400 дан ортиқ йирик корхона ва давлат идораларига монополияга қарши комплаенс тизими амал қилмоқда.

Давлат улуши қисқармоқда

Иқтисодий моделдаги асосий бурилиш давлатнинг бозордаги ролини қайта белгилаш билан боғлиқ. Давлат хусусий бизнес билан маъмурий устунликларга таяниб рақобатлашмаслиги, балки ҳамма учун бир хил қоидаларни таъминлаши лозим.

Шу мақсадда “Сариқ саҳифалар тамойили” (Yellow Pages Rule) жорий этилди: муайян бозорда камида бешта хусусий тадбиркор фаолият юритса, у ерда янги давлат корхонасини ташкил этиш чекланади. Бу хусусий сектор ишлай оладиган соҳада давлатнинг асоссиз кенгайтирилиши тўхтатишга хизмат қилади.

Ўтган даврда давлат иштирокидаги корхоналарнинг ЯИМга нисбатан тушуми бўйича улуши 55 фоиздан қарийб 30 фоизгача қисқарди. Уларнинг сони 3200 тадан 1700 тагача камайди.

Тадбиркорлик фаолиятига кириш шартлари ҳам енгиллаштирилди: 160 турдаги лицензия ва руксат бериш тартиблари бекор қилиниди ёки соддалаштирилди, қатор йўналишларда лицензия ўрнига хабардор қилиш механизми жорий этилди. Шу тариха давлат иштирокини қисқартириш хусусийлаштириш билан чекланмай, давлат ва хусусий корхона учун ҳақиқий тенг рақобат майдонини шакллантиришга қаратилмоқда. Натижада фаолият юритаётган тадбиркорлик субъектлари сони 2016 йилда 257,7 мингтани ташкил этган бўлса, 2026 йилга келиб 474,9 мингтага етди, яъни қарийб 85 фоиз ошди.

Шунингдек, 2016 йилда ялпи ички маҳсулот 199,3 триллион сўмдан, 2025 йил якунига келиб 1849,7 триллион сўмга етди. Бу иқтисодиёт ҳажмининг қарийб 9,3 баробар ошганини кўрсатади.

Эксклюзив ҳуқуқдан очик бозорга

Бозорга киришни чеклаган эксклюзив ҳуқуқлар ва индивидуал имтиёзларини қайта кўриб чиқиш рақобат ислохотларининг амалий йўналишига айланди. 24 та фаолият тур бўйича эксклюзив ҳуқуқлар бекор қилиниди, 39 та соҳадаги индивидуал имтиёзлар қисқартирилди ёки қайта тартибга солинди.

Масалан, 2025 йилдан “Ўзбекэкспертиза”, “ЎзИнжиниринг”, Миллий PR маркази, “Sag agro МТП” ва Ўзбекистон стандартлар институтига берилган айрим эксклюзив ҳуқуқларнинг бекор қилиниши юздан ортиқ тадбиркорлик субъекти учун тегишли хизмат бозорларига кириш имконини очди.

Давлатимиз раҳбарининг 2025 йил 28 февралдаги “Иқтисодиётда рақобатни ривожлантириш ва хусусий секторнинг ролини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони билан эксклюзив ҳуқуқ фақат жамоат хавфсизлиги, аҳоли саломатлиги, миллий муҳофаа, табиий офат ва эпидемия каби объектив заруратлар мавжуд ҳолларда ҳамда уч йилдан ошамаган муддатда берилиши белгиланди. Натижада бозордаги устунлиқни маъмурий

қарор эмас, самарадорлик, сифат ва инновация белгилаш учун ҳуқуқий асос кучайди.

Табиий монополияларга ёндашувда корхона эмас, аниқ хизмат ва бозор марказга кўйилди. Шу асосда асосий фаолияти табиий монополия шароитида амалга оширилмайдиган 56 та корхонанинг мақоми қайта кўриб чиқилди. Рақобат шаклланган соҳалардаги 6 та хизмат тури табиий монополиялар рўйхатидан чиқарилди.

Натижада табиий монополия субъектлари сони 2018 йилдаги 140 тадан 2026 йилга келиб 78 тага, яъни 44 фоиз қисқарди. Бу бозорда технология ва янги иштирокчилар пайдо бўлган сари монопол мақоми ҳам қайта баҳоланиши кераклигини кўрсатади.

Авиация бу жараённинг кўринарли мисолидир. 2017 йилда битта маҳаллий авиа-шувчи фаолият юритган бўлса, 2025 йилда уларнинг сони 15 тага етди. Йўловчилар оқими қарийб беш баравар ўсиб, 15 миллионни ташкил этди. Шундан 12 миллиони халқаро қатновлар ҳиссасига тўғри келди.

Нархни талаб ва таклиф шакллантириши керак

Бозор иқтисодиётининг асосий шартли нархнинг талаб, таклиф ва рақобат таъсирида шаклланишидир. Шу мақсадда ун, нон, пахта мойи, дон, ёнглиз, минерал ўғитлар ва бошқа товарларни қамраб олган 28 турдаги товар ва хизмат бўйича маъмурий нарх белгилаш механизмлари қайта кўриб чиқилди.

Либераллаштириш билан бир вақтда тил бириктириш, сунъий тақчиллик, устун мавқеи сунистеъмол қилиш ва биржа манипуляцияларига қарши назорат кучайтирилди. Кўрилган чоралар натижада айрим бозорларда сулотирилган газ нархи 38 фоиз, бугдой 14 фоиз, фермерлар учун қарбамид баҳоси 25 фоиз пасайди. 145 та субъектда 78 миллиард сўмлик сунъий нарх оширишининг олди олинди. Биржа савдоларидаги 344 та манипуляция ҳолати бўйича 105 миллиард сўмни қайтариш юзасидан кўрсатилган берилди.

Истеъмолчи ҳуқуқларини ҳимоя қилишда ҳам натижа бевосита аҳоли манфаатида акс этмоқда. 2025 йилда қарийб 41 мингта мурожаат кўриб чиқилиб, 383,4 миллиард сўмлик маблағни истеъмолчиларга қайтариш чораси кўрилди. Газ, коммунал хизматлар, ёнглиз ва дори-дармон каби йўналишларда ўтказилган тизимли ўрганишлар 17 миллион истеъмолчининг ҳуқуқларини тиклашга хизмат қилди.

Рақамли назорат

Бозорлар рақамлашгани сари назорат ҳам маълумотларга таяниши зарур. Fair Tech ягона ахборот тизими, Fair Price, Product Info ва Pharm Info модуллари 32 та давлат органи-

нинг ахборот ресурслари билан интеграция қилинди.

Илгари 10-20 кун талаб этилган айрим маълумотларни олиш муддати 15 дақиқачага қисқарди. Таҳлил жараёни 5 баравар тезлашди. Ўшбу имкониятлар асосида 204 та субъект ва 165 та товар молия бозорида устун мавқега эга деб эътироф этилди, 93 та корхонада устун музокара кучи, 9 та рақамли платформанинг 6 турдаги хизматига устун мавқе аниқланди.

Рақамлаштириш назорат билан чекланмай, қарорларни чуқур таҳлил ва прогнозга таянган ҳолда қабул қилишга ҳам хизмат

қилмоқда. Рақобат сиёсати ва истеъмолчилар ҳуқуқлари тадқиқотлари маркази Гарвард университетининг Иқтисодий мураккаблик индекси методологияси асосида Сирдарё ва Фарғона вилоятларида дастлабки таҳлилларини ўтказди. Бу ёндашув ҳудуднинг ишлаб чиқариш салоҳиятига яқин, аммо юқори кўшилган қиймат яратадиган янги маҳсулотларини аниқлаш имконини беради.

Ижтимоий аҳамиятга эга товарлар бозорида эконотетрик моделлар орқали нарх динамикасини олдиндан баҳолаш амалиёти ҳам йўлга қўйилди.

2025-2026 йилларда тухум, сут, картошка, гўрuch, шакар, сабзи, пиёз, парранда ва мол гўшти баҳоси бўйича прогнозларнинг ўртача аниқлиги 80 фоизни ташкил этди. Бу хавфларни нарх кескин ошганидан кейин эмас, олдинроқ кўриш ва тегишли чораларни асосли белгилаш имконини оширади.

2025 йилдан “Бизнес фаоллиги индекси” амалиётга жорий қилиниб, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги 400 дан ортиқ йирик корхона мунтазам сўровга қамраб олинмоқда. Шунингдек, АҚШ, Европа Иттифоқи ва Мексика тажрибаси асосида Ҳудудий рақобатбардорлик индекси шакллантирилиб, 14 та ҳудуд инвестиция, меҳнат, инфратузилма, ижтимоий барқарорлик ва рақобат муҳити бўйича баҳоланмоқда.

Бундай индекслар ислохот самарасини республика миқёсидаги ўртача кўрсаткичлар эмас, ҳудуд ва тармоқ кесимида кўришга ёрдам беради.

Хусусий ташаббус учун кенг иқтисодий макон

Ислохотларнинг асосий самараси хусусий ташаббус учун иқтисодий макон кенгайганида кўринади. Пахта ва галла, фуқаролик авиацияси, электрон тўловлар, цемент ва қурилиш материаллари, кабель ва металлургия маҳсулотлари каби илгари юқори даражада концентрациялашган 30 га яқин соҳада рақобат муҳити яхшиланди.

Жумладан, халқаро авиаташиш, электрон тўловлар, цемент, қурилиш ойнаси, кабель, металл маҳсулотлари, пахта ва бугдой каби йирик товар бозорларида рақобат муҳити яхшиланди ва хусусий сектор улуши сезиларли ошди.

Бозорда таклифнинг кенгайиши ҳам шу жараёнини ифодалайди: 2019 йилда товар номенклатураси 4100 тур атрофида бўлган

бўлса, 2025 йилда 5600 турга етди. Янги маҳсулот ортда янги ишлаб чиқарувчи, сармоя, иш ўрни ва истеъмолчи учун қўшимча танлов туради.

Шунинг учун давлат иштирокини қисқартиришнинг ҳақиқий мезони фақат хусусийлаштирилган объектлар сони эмас. Асосий кўрсаткич — хусусий бизнес учун очилган бозорлар, тенглашган шартлар ва рақобат тўғрисида пайдо бўлаётган янги имкониятлардир.

Ислохотларнинг ортга қайтмаслиги, аввало, уларнинг ҳуқуқий ва институционал асоси шаклланиши билан белгиланади. Рақобат ва иқтисодий эркинлик принциплари Конституция ва қонунларда мустахкамланди. Рақобат таъсирини олдиндан баҳолаш, “Сариқ саҳифалар тамойили”, давлат ёрдами назорати ва монополияга қарши комплаенс кундалик бошқарув амалиётига кирди.

Иккинчи таянч — хусусий секторнинг ўси. Бозорга янги иштирокчилар кириши, ёпиқ соҳаларнинг очилиши ва истеъмолчи танловининг кенгайиши ислохотларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатдор доирасини кенгайтирди.

Учинчи омил — Ўзбекистоннинг жаҳон иқтисодиётига интеграцияси. Жаҳон савдо ташкилотига аъзолик бўйича музокара-лар эксклюзив ҳуқуқларини қисқартириш, давлат ёрдами тартибга солиш, лицензияларни соддалаштириш ва рақобат нейтраллигини таъминлаш каби ўзгаришларни янада мустахкамламоқда. Шу маънода, рақобатни ривожлантириш вақтинчалик чора эмас, янги Ўзбекистон иқтисодий моделининг узок муддатли қондасига айланмоқда.

Ҳал қилувчи мезон

“Ўзбекистон — 2030” стратегиясида назорат сектор улушини 85 фоизга етказиш вазифаси белгиланган. Бу хусусий инвестицияларга янги бозорларни очиб ва рақобат мавжуд бўлиши мумкин бўлган соҳаларда давлатнинг бевосита ҳўжалик иштирокини янада қисқартиришни талаб қилади.

2030 йилгача 16 турдаги давлат монополиясини босқичма-босқич бекор қилиш, темир йўл ташувлари, автомобиль йўлларини қуриш ва бошқариш, газ ҳамда электр таъминоти каби йўналишларда хусусий сектор иштирокини кенгайтириш кўзда тутилган.

Кейинги босқичда 15 та бозорда монополия ва устун мавқеи чеклаш, 10 дан ортиқ эксклюзив ҳуқуқни босқичма-босқич бекор қилиш, параллел импорт чекловларини бартараф этиш ва товар белги-ларидан фойдаланишда замонавий халқаро тамойилларни жорий этиш режалаштирилмоқда.

Энергетикада тўлақонли газ ва электр энергияси улгуржи бозорларини шакллантириш, хусусий ишлаб чиқарувчиларнинг инфратузилмага тенг киришни таъминлаш; темир йўлда инфратузилма ва ташил функцияларини ажратиш; авиацияни янада либераллаштириш; асосий инфратузилма тармоқларида мустақил иқтисодий регуляторларни ривожлантириш устувор вазифалардан бўлиб қолади.

Бунда мақсад давлатни иқтисодиётдан бутунлай чиқариш эмас. Стратегик энергетика ва транспорт инфратузилмаси, миллий хавфсизлик билан боғлиқ объектларда давлатнинг зарур иштироки сақланади. Асосий масала — давлат иштирокини оқилона чегарасини белгилаш ва у камайтган сари бозор қоидаларининг сифати ҳамда назорат самарадорлигини ошириш.

Мустақиллик халқнинг ўз тақдири ва тараққиёт йўлини ўзи белгилаш ҳуқуқидир. Унинг иқтисодий мазмуни эса инсоннинг мулкдор бўлиш, тадбиркорлик қилиш, янги гоёни амалга ошириш ва ўз меҳнати ҳамда билими билан муваффақият қозониш имкониятида намоён бўлади.

Шу нуқтаи назардан, рақобатни ривожлантириш ва давлатнинг иқтисодиётдаги бевосита иштирокини қисқартириш мустақиллик гоёсининг мантйқий давомидир. Бозорда кимнинг маъмурий ресурси кучли экани эмас, ким самарали, инновацион ва истеъмолчига керакли экани ҳал қилувчи мезонга айланиши лозим.

2030 йилга бориб, хусусий сектор етакчилик қиладиган, рақобат инновация ва самарадорликни ҳаракатга келтирадиган, давлат эса адолатли қондалар қафли бўлган иқтисодиётини барпо этиш — келгуси тараққиётнинг асосий шартларидан.

Мустақиллигимизнинг 35 йиллиги ана шу йўлда эришилган натижаларга муносиб баҳо бериш, бир вақтнинг ўзида истиқболдаги марраларга қатъий ишонч билан қараш учун тарихий фурсатдир.

ЭЪТИРОФДАН КУЧ ОЛАЁТГАН ЖАСОРАТЛИ ИНСОН

Орамиздаги одамлар

Ҳаётда шундай инсонлар бўладики, ҳеч қандай тўсиқ уларни мақсадидан қайтара олмайди. Термиз шаҳрида яшовчи яқка тартибдаги тадбиркор Фурқат Курбоновни ҳам улар сафига қўйиш мумкин. Қаҳрамонимизда 11-12 ёшида зўрайиб борувчи мушаклар дистрофияси касаллиги аниқланди. Шу тариха аравачада ҳаракатланадиган бўлиб қолди. Аммо жисмоний имкониятнинг тўсатдан чекланиши унинг иродасини бука олмади.

чиқарамиз. Маҳалладаги беш аёлни иш билан таъминладик. Оила аъзоларимдан 4 нафари ҳам шу корхонада ишлайди. Ҳозир ҳар ойда ҳафта 15-20 миллион фойда оламан.

Фурқат Курбонов расман 1-гурӯх ногирони. Лекин у давлат берадиган нафақага қараб

билан бошлагандим. Ҳатто музлаткич йўқлиги сабаб қўшни хонадоннинг музлаткичидан фойдаланганман. Бир кун ҳоким ёрдамида эшик тақиллатиб келди. Сизга имтиёзли кредит ажратса, эплэйсизми, деди. Кўз қўрқоқ, қўл ботир. Хитойдан 16 миллион сўмлик пишириқ цехи олиб келиб, иш бошладик. Ўн турдаги нон ва нон маҳсулотлари ишлаб

қолмаган, олға интилиб, бошқаларга иш ҳақи берадиган ишиблармон йигит. Жамиятимизнинг фаол аъзоси. Фаолияти ҳам анча кенгайган. У тайёрлаётган сифатли нон ва озиқ-овқат маҳсулотлари бозорда ўз харидорига эга. Бундан тадбиркор ҳам, ишчилар ҳам, мижозлар ҳам мамнун.

Ҳа, меҳнат қилган — элда азиз. Интилишлари исзиз кетмади. Мамлакатимиз етакчисининг назарига тушди. Фурқат Курбонов “Жасорат” медалига муносиб кўрилди.

— Оила даврасида ўтирганимизда шу янгиликни эшитдик. Жу́да хурсанд бўлдим. Рўзгоримизни бутлаш илинжида бошлаган ишимиз сабаб элга танилдим. Бу юртимизда инсон қади улуғланаётганини аяқол мисоли, — дейди Фурқат Курбонов. — Яқинда солиқдан яна енгилликлар берилди. Бу фаолиятимиз учун жу́да катта имконият. Мана шундай қўлловлар сифатли маҳсулот турларини кўпайтиришимизга рағбат бўляпти.

Юртимизда Фурқат Курбонов сингари ҳалол меҳнат қилиб, оиласига, маҳалласига юрти ривожига ҳисса қўшман деган киши борки, барча йўллар очик. Айниқса, ёш тадбиркорларнинг қўллаб-қувватланиши, эътироф этилиши янада аҳамиятли. Бу

эътибор уларнинг иштиёқини янада ошириб, марраларни катта олишига туртки бермоқда.

Сарвар ТўРАЕВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

БЕРУНИЙ НИГОҲИДАН ТОЖМАҲАЛГАЧА АСРЛАР СИНОВИДАН ЎТГАН ДЎСТЛИКНИНГ БОҚИЙ ИЛДИЗЛАРИ

Ҳиндистон Бош вазири Нарендра Модининг Ўзбекистонга расмий ташрифи нафақат сиёсий, дипломатик ва иқтисодий доираларда, балки икки халқнинг кенг жамоатчилиги ва қалб тўрида алоҳида акс садо бермоқда.

Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги муносабатлар асрлар синовидан ўтган, тарих сиёҳидонида ўчмас қилиб муҳрланган маънавий, маданий ва чуккур инсоний ришталарга таянади. Бу замонлар тўғрисида ҳам эмирилмаган, теран илдизлари бир-бирига туташиб кетган боқий дарахтдир.

Икки буюк цивилизация ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тарихига назар ташлар эканмиз, кўз олдимизда аввало буюк қомусий олим ва мутафаккир Абу Райҳон Берунийнинг маҳобатли сиймоси гавдаланади. Унинг “Қитоб-ул ҳинд” (“Ҳиндистон”) асари ўзга маданият, этникод, тил ва фалсафага бўлган шарқона бағрикенглик ва юксак ҳурматнинг олий намунасидир.

Беруний ҳинд заминига ушбу ўлка ва халқнинг руҳини ўқиб, бой маданияти ва илмини англаш иштиёқида қадам қўйган эди. У санскрит тилини мукаммал эгаллаб, Марказий ва Жанубий Осиё халқлари тафаккури ўртасида илк маърифий ва илмий кўприк солди.

Асрлар давомида бу кўприкдан нафақат олимлар ва савдогарлар, балки давлатчилик маданиятини юксалтирган буюк арбоблар ҳам ўтди.

Тарих зарварлари ва мўътабар манбалар кўрсатадики, Деҳли султонлиги

Садриддин СУЯРОВ,
журналист

қалъа ана шу тарихий уйғунликнинг; ўзбек ва ҳинд маданиятлари туташган чўққининг боқий рамзидир.

Бу илиқлик, қадриятлар муштараклиги ва руҳий яқинлик нафақат тарих саҳифалари ёки музей экспонатларида муҳрланган, балки кундалик ҳаётимизда, тилимизда ва тафаккуримизда яшашда давом этмоқда.

Ҳиндистонда йиллар давомида фаолият юритган, бу ажойиб мамлакатнинг

Тилдан ташқари менталитетимиз ва дунёқарашимиздаги ўхшашликлар ҳам одамни ҳайратга солади.

Оилавий муҳитдаги чуқур меҳр-оқибат, катталарга ва ота-онага юксак ҳурмат, меҳмонни Яратганнынг нури деб билиш, самимият ва бағрикенглик каби тушунчалар ҳар икки халқнинг қонида ва суяк-суягида бор. Раж Капур, Ҳема Малини, Амитабх Баччан, Айшвария Рай, Шохрух Хон ва бошқа кино юлдузларининг ўзбек хонадонларига жигаргоҳдек ва ўз одамидек кириб келгани, ҳинд куйларининг давраларимизда янграгани манбаси ҳам айнан шу теран руҳий яқинликдир.

Бугунги кунда кўп асрлик ва маънавий дўстлик тарихий хотиралар билан чекланиб қолмай, мутлақо янги, изчил ва замонавий қиёфада ривожланмоқда.

Ҳозир Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Андижон ва бошқа қатор шаҳарларимиздаги нуфузли тиббиёт олий билим ўлкаларида мингларча ҳинд ёшлари таҳсил олмақда, юртимизнинг меҳмондўст муҳитида ўз келажagini барпо этмоқда.

Шу билан бирга, кўндалар юртдошларимиз Ҳиндистоннинг дунёга донг таратган замонавий тиббиёт марказларида саломатлигини тиклаб қайтмоқда, ахборот технологиялари, тўқимачилик, фармацевтика ва бошқа соҳалардаги миллионлаб долларлик инвестициявий лойиҳалар халқларимиз фаровонлигига хизмат қилмоқда.

Яна бир эътиборли жиҳат, сўнгги йилларда Ҳиндистондан Ўзбекистонга интилаётган сайёҳлар оқими кескин кўпайди.

Ҳинд сайёҳлари учун Самарқанд ва Бухоронинг мовий гўмбазлари, Тошкентнинг замонавий ва осийишта кўчалари, Хиванинг афсонавий қалъалари алоҳида жозиба манбага айланмоқда. Улар юртимизга Беруний ва Бобурнинг ватани, руҳан ўзинга жуда яқин бўлган муқаддас заминни кўриш, унинг ҳавосидан нафас олиш ва маданий меросдан баҳраманд бўлиш учун келмоқда. Бу туризм оқими инсоний алоқаларни мустаҳкамлаб, халқларимизни бир-бирига янада яқинлаштирмоқда.

Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги “юмшоқ куч” нафақат ўтмиш хотираларига, балки келажакка йўналтирилган интеллектуал ва маданий ҳамкорликка таянмоқда. Тарихдаги маънавий яқинлик бугунги таълим ва туризм соҳасидаги муваффақиятлар учун мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Ҳиндистон Бош вазири Нарендра Модининг Ўзбекистонга ташрифи бу узоқ ва бой тарихга эга боқий китобнинг навбатдаги ёрқин саҳифасидир.

Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги муносабатлар вақт синовларидан ўтган цивилизациялардо дўстликдир. Бугунги глобал геосиёсий ўзгаришлар даврида ушбу ҳамкорлик Жанубий ва Марказий Осиёни бoғловчи мустаҳкам ва барқарор кўприкка айланиб бормоқда.

Олий даражадаги музокаралар якунида имзоланадиган муҳим шартномалар ва белгиланадиган истиқболли режаларнинг

қўлланилаётган “қўшин”, “йигит”, “хоним”, “улуғ” ва бошқа минглаб туб туркий сўзлар шунчаки лингвистик факт ёки тасодиф эмас, тил, шуур ва тафаккур илдизларимиз туташлигининг яққол ифодасидир.

муваффақиятини таъминлайдиган асосий куч Беруний нигоҳидан бошланиб, Кутб Минор ва Тожмаҳал орқали халқларимиз қалбига туташган самимий дўстлик, оқибат ва юракдошлиқ руҳидир. Бу руҳ эса замонлар оша яшайверади.

ЯНГИЛАНАЁТГАН ТАРИХИЙ ЦИВИЛИЗАЦИОН АЛОҚАЛАР ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ ВА ХАЛҚАРО БАРҚАРОРЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ ЙЎЛИДА МУҲИМ ҚАДАМ

Қадимий карвон йўллари орқали боғланган Мовароуннахр ва Ҳинд диёри асрлар давомида нафақат маҳсулотлар, балки ғоялар, билимлар, санъат, адабиёт ва маърифат алмашинуви макони бўлиб келган. Бугун эса ана шу тарихий мерос Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги замонавий стратегик шериклик, иқтисодий дипломатия, инвестициявий ҳамкорлик, таълим ва маданий алоқалар учун мустаҳкам асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Гулчехра РИХСИЕВА,
Тошкент давлат шарқшунослик университети ректори, профессор

Бу муносабатлар тарих, маданият, савдо, илм-фан, маънавият ва инсоний мулоқот қатламларида шаклланган чуқур цивилизацияни яқинликка таянади. Шу маънода, Тошкент ва Деҳли ўртасидаги бугунги мулоқот ўтмишдан мерос яқинлигини келажак тараққиёти билан боғлаётган янги сиёсий ва иқтисодий жараён сифатида баҳоланиши мумкин.

Икки халқни бирлаштириб турувчи муштарак тарихий ришталар, қадимий савдо йўллари, Буюк ипак йўли мероси, илм-фан, адабиёт, санъат, таълим ва маънавий қадриятлар каби омиллар мавжуд. Зотан, Тошкент ва Деҳли, Самарқанд ва Агра, Бухоро ва Хайдаробод каби тарихий шаҳарлар икки халқ хотирасидаги

Мамлакатлар 2011 йилда стратегик шериклиги эълон қилган бўлиб, у йиллар давомида сиёсий мулоқот, хавфсизлик, иқтисодиёт, фан-техника, таълим, маданият ва халқаро ташкилотлар доирасидаги ўзаро қўллаб-қувватлаш орқали мустаҳкамланмоқда. Ўзбекистон ва Ҳиндистон БМТ, ШҲТ, “Ҳиндистон — Марказий Осиё” мулоқоти, халқаро хавфсизлик платформалари ва иқтисодий ҳамкорлик форматлари доирасида мулоқот олиб бормоқда. Айниқса, Марказий ва Жанубий Осиё ўртасидаги боғлиқлиқни кучайтириш, Афғонистонда барқарорликни таъминлаш, транспорт йўлакларини ривожлантириш ҳамда халқаро савдо занжирларини диверсификация қилиш икки томон учун ҳам долзарб.

“

Илмий ва таълим соҳаларидаги ҳамкорлик Ўзбекистон — Ҳиндистон стратегик шериклигининг инсон капиталига йўналтирилган муҳим таркибий қисми саналади. Бу борада Тошкент давлат шарқшунослик университети алоҳида илмий-академик платформа сифатида намоян бўлмоқда. Университетда ҳинд тили, Ҳиндистон тарихи, маданияти, сиёсати ва халқаро муносабатлардаги ўрни бўйича илмий изланишлар қилиниши, ҳиндшунослик мактаби шаклланиши икки давлат ўртасидаги маърифий алоқаларга мустаҳкам асос яратди.

абдий яқинлик рамзидир. Бу ҳақда давлатимиз раҳбари “Ҳиндистон — Марказий Осиё” биринчи саммитидаги нутқида сўз юритар экан, икки давлат алоқаларининг илдизлари жуда олис тарихга бориб тақалишини, минг йиллар давомида халқларимиз ўртасида савдо ва гуманитар алмашинувлар бўлганини алоҳида таъкидлаган эди.

Замонавий даврда эса бу тарихий яқинлик стратегик шериклик билан мустаҳкамланган бўлиб бугунги ислохотларнинг натижаси ўлароқ юз бераётди. Ўзбекистон ва Ҳиндистон муносабатларининг янги босқичида сиёсий-дипломатик мулоқот асосий таянич вазифасини бажармоқда. Давлат раҳбарлари, ҳукуматлар, парламентлар, вазириятлар ва соҳавий идоралар ўртасидаги учрашувлар ҳамкорлиқни тизимли равишда илгари сурмоқда. Бундай мулоқотлар факат умумий баёнотлар билан чеклаб қўймай, икки томонлама кун тартибини аниқ иқтисодий, инвестициявий, маданий ва таълим лойиҳаларига бoғламоқда.

Ўзбекистон — Ҳиндистон стратегик шериклик ҳамда кўп қиррали муносабатларида фармацевтика ва кимё саноати, рақамли иқтисодиёт, энергетика, қончилик, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, туризм ва транспорт-транзит йўналишларидаги ҳамкорлик, ўзаро маданият ва кино кунларини ташкил этиш, ҳуудлар даражасидаги алмашинувларни фаоллаштириш масалалари муҳим ўрин эгалламоқда.

Тошкент ва Деҳли ўртасидаги мулоқотлар изчил, кўп қатламли ва амалий натижадорликка йўналтирилган тус олмақда. Ўзбекистон учун Ҳиндистон Жанубий Осиёдаги йирик стратегик ҳамкор, Ҳиндистон учун эса Ўзбекистон Марказий Осиёга чиқиш, минтақавий боғлиқлиқни кучайтириш ва тарихий-цивилизация алоқаларни янгилаш учун муҳим шерикдир.

Бугунги глобал тараққиёт асосида иқтисодий муносабатлар турибди. Шу нуқтаи назардан, иқтисодий ҳамкорлик ҳам сўнгги йилларда сезиларли ўсиш динамикасини намоян этмоқда. Мазкур жараёнларда савдо кўрсаткичлари, инвестициявий лойиҳалар, қўшма корхоналар, саноат кооперацияси, фармацевтика, соғлиқни сақлаш, АТ, қишлоқ хўжалиги, тўқимачилик ва логистика асосий йўналишларга айланмоқда.

2026 йилдаги мамлакатлараро иқтисодий учрашувларнинг ўзинга ушбу соҳанинг қай даражада ривожланаётганини кўрсатиб беради. Ўзбекистон, 19 июнь куни Тошкентда Ҳиндистон — Ўзбекистон савдо-иқтисодий, илмий-техникавий ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссиясининг 14-йигилиши бўлиб ўтди. Унда мамлакатлар эришилган ютуқлар, бартафатойишли керак бўлган муаммолар ва келгусида фойдаланиш мумкин бўлган имкониятларнинг истиқболли режаларини муҳокама қилди.

Июль ойидаги ҳукуматлараро комиссия йигилишида эса фармацевтика, тиббий ускуналар, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, қайта ишланган озиқ-овқат, қишлоқ хўжалиги техникаси, машинасозлик, электротехника, электроника, смартфонлар, автомобиллар ва бутловчи қисмлар, тўқимачилик, кимё, соғлиқни сақлаш, таълим, туризм, логистика ва бизнес хизматлари бўйича ҳамкорлиқни кенгайтириш имкониятлари кўриб чиқилди.

Ўзбекистон ва Ҳиндистон муносабатларининг энг чуқур пойдевори маданий яқинлиқдир. Икки халқ ўртасидаги алоқалар қадимий савдо йўллари, илмий мактаблар, адабиёт, мусиқа, кино, тил, динлараро мулоқот ва халқ дипломатияси орқали шаклланган. Ҳинд маданияти Ўзбекистонда, ўзбек маданияти эса Ҳиндистонда илиқ қабул қилинади. Ҳинд киноси, рақслари, мусиқаси ва йога амалиёти Ўзбекистонликлар орасида кенг танилган бўлса, Ўзбекистоннинг

тарихий шаҳарлари, мақом санъати, ҳунармандлиги ва ислом цивилизацияси мероси ҳинд жамоатчилигида катта қизиқиш уйғотади. Тошкентдаги Лаъл Баҳадур Шаштри номидаги ҳинд маданият маркази икки халқ ўртасидаги маданий дипломатиянинг муҳим масканларидан биридир.

Бугунги тараққиётнинг асосий омили табиий ресурслар эмас, балки билим, технология, малакали кадрлар ва илмий салоҳият билан белгиланмоқда. Шу жиҳатдан икки мамлакат муносабатларида таълим, илм-фан ва инновациялар йўналиши алоҳида стратегик аҳамиятга эга. Чунки Ҳиндистон ахборот технологиялари, тиббиёт, фармацевтика, муҳандислик, космик тадқиқотлар, рақамли давлат хизматлари ва стартап экотизмини бўйича дунёда эътироф этилган тажрибага эга.

Ўзбекистон эса ёш демографик салоҳияти, олий таълимдаги ислохотлар, илмий марказлар ва Учинчи Ренессанс ғояси билан Ҳиндистон учун истиқболли ҳамкор ҳисобланади. Бугунги кунда мамлакатимизда ушбу юртининг тўртта университети филиали фаолият юритмоқда. Булар Тошкентдаги Амрити университети, Андижондаги Шарда университети, Жиззахдаги Сабхрхм университети ва Бухородаги Ачарья университети филиалларидир.

Тошкент давлат шарқшунослик университетида ҳиндшунослик йўналишида алоҳида мактаб шаклланиб бўлиб, ҳинд тили ва адабиёти, тарихи ва маданияти, иқтисодиёти ва сиёсати бўйича ҳар йили 50 га яқин мутахассис тайёрланади. Жорий йилнинг 22 июль куни Тошкент давлат шарқшунослик университетида Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги элчиси бошчилигидаги делегация билан учрашув бўлиб ўтди. Унда олий таълим, илм-фан, академик алмашинув, ҳиндшунослиқни ривожлантириш, профессор-ўқитувчилар ва талабалар мобилизини қўллаб-қувватлаш, қўшма таълим дастурларини ишлаб чиқиш масалалари муҳокама қилинди.

Илмий ва таълим соҳаларидаги ҳамкорлик Ўзбекистон — Ҳиндистон стратегик шериклигининг инсон капиталига йўналтирилган муҳим таркибий қисми саналади. Бу борада Тошкент давлат шарқшунослик университети алоҳида илмий-академик платформа сифатида намоян бўлмоқда. Университетда ҳинд тили, Ҳиндистон тарихи, маданияти, сиёсати ва халқаро муносабатлардаги ўрни бўйича илмий изланишлар қилиниши, ҳиндшунослик мактаби шаклланиши икки давлат ўртасидаги маърифий алоқаларга мустаҳкам асос яратди.

Ҳозир университетнинг Шарқ халқлари тиллари ва адабиёти институти таркибидagi Жанубий Осиё тиллари ва адабиёти олий мактабида ҳинд, урду ва Осиёнинг бошқа тиллари ўқитилмоқда. Ҳинд тилининг ўзи турли таълим йўналишларида 238 бакалаврнинг ўқув жараёнига киририлган, яна 60 талаба уни иккинчи хорижий тил сифатида ўрганмоқда. Магистратура босқичида ҳам бу тил бўйича мутахассислар тайёрланмоқда.

Илмий салоҳият масаласи эътиборга лойиқ. Ҳиндистонда фаолият юритаётган саккиз ҳиндшунос педагогининг барчаси С1 даражадаги тил сертификатига эга, улардан беш нафари илмий даражали мутахассисдир. Улар томонидан 10 та монография, 8 та дарслик, 8 та ўқув қўлланма, 3 та лугат ва 2 та таржима тўплами нашр этилган. Профессор-ўқитувчиларнинг Ҳиндистон университетларида малака ошириши, талабалар учун эса тил амалиёти йўлга қўйилгани таълим ва илмий тадқиқотни бевосита Ҳиндистон академик муҳити билан боғлаш имконини бeрмoқдa.

Мамлакатимизда шаклланган ҳиндшунослик аниъанаси Ҳиндистон илмий мактаблари билан бевосита ҳамкорликка янги манбалар, янги тадқиқот мавзулари ва ёш мутахассислар авлодини юзага чиқариш имкониятига эга. Келгуси вазифа мавжуд илмий мактабни, унинг манба-шунослик базасини кенгайтириш ва икки халқ муштарак тарихий-маданий меросини халқаро илмий муомалага олиб чиқишдан иборат.

Ўзбекистон ва Ҳиндистон муносабатлари нафақат икки давлат манфаатларига, балки Марказий ва Жанубий Осиё ўртасидаги минтақалараро боғлиқлиқни мустаҳкамлаш, тарихий цивилизация алоқаларни янгилаш, иқтисодий тараққиёт ва халқаро барқарорлиқни таъминлаш йўлида ҳам муҳим аҳамият касб этади. Бу ҳамкорлик сиёсий мулоқотдан маданий ҳамкорликкача бўлган кенг майдонда янги истиқболларни очиб бермоқда.

6

МЕЗОН

2026 йил 29 август, 177-сон

Шукуҳ

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

РАВБАТ БОР ЖОЙДА
ЮКСАЛИШ БЎЛАДИ

Файбулла ТУРСУНОВ,
хонанда, “Дўстлик” ордени соҳиби

Одам ҳар қандай мукофот қаршисида худди хайрли синов олдида тургандек ҳис қилади ўзини. Мукофот берилгани билан қўлингиздаги микрофон ўз-ўзидан ўзгариб қолмайди, овозингиз бошқача янграб кетмайди, саҳнага чиққанингизда тингловчи рўпарасида туриш масъулияти енгиллашмайди. Бироқ бу ажойиб ҳодиса бир пайтлар ёлғиз бошлаган йўлингизда ҳамроҳлар кўпайганини, йўл кенгайганини тушунасиз ва бундан жуда хурсанд бўласиз.

Биз бугун шундай бир даврда яшаймизки, машҳур бўлиш ҳеч қачон ҳозиргидек осон, ҳозиргидек мўрт бўлмаган. Қўлингизда телефонингиз ва бир оз омадингиз бўлса, бас, бир кечада миллионлаб одамларнинг кўнглига кириб боришингиз мумкин. Алгоритмлар сизни тепага кўтарди, одамлар видеонгизни улашади, лайклар, изоҳлар, улашишлар сизни рақамли дунёда яшин тезлигидега танитади. Бироқ бу ҳали санъаткор бўлдингиз дегани эмаслигини ич-ичингиздан ҳис қиласиз. Тренд деган нарсасу — сув устидаги кўпикдай гап. У жуда тез кўтарилади, кўёш нурида турли рангларда жилваланади, шамол оёғина эсиши билан эса йўқ бўлиб кетади.

Ҳа, бугун тингловчи диққатини ушлаб туриш фавқулодда қийинлашган. Одамлар ўн сонияни видеоларни ўтказиб кўришга ўрганган замонда уч, беш дақиқали кўшиқ билан уларнинг юрагидега қандайдир из қолдириш ниҳоятда мушкул.

Баъзида ўйлаб қоламиз: бугун биз кўшиқ яратилиши ёки шунчаки “музикаий контент” ишлаб чиқаришимиз? Тўғри, барча бозорларда ҳамма нарсасу тез сотилиши, тез истеъмол қилиниши керак. Лекин, ўйлашимча, чинакам кўшиқ, куй вақт тушунчасидан ташқарида яралиди, бу жараёнда диққатингиз, соатингиз аҳамияти йўқ. Музикаларингиз миллионга етар, лекин шу жараёнда ўзингиз ижодкор сифатида кичрайиб бораётганингизни сезмай қоласиз.

Сўнгги пайтларда ўзимда бир ҳолатни кўп кузатаман. Янги кўшиқ тайёр бўлган, уни студияда тинглаётганимизда, беихтиёр “Буни ижтимоий тармоқда қандай кутиб олишди, тренд бўлиб кетармикан?” деган хаёл ўтади. Аслида, бу ўта хавфли кутилма, ҳиссиёт. Чунки сен аудиториянинг бугунги, балки ўткнчи инжикликларига мослашишни бошлашсан. Санъаткор аудитория ортидан қувиши керакми ёки аудиторияни ўз ортидан эргаштириши керакми деган савол мени ҳар кун йўлантиради. Тингловчига у хоҳлаган нарсани бераверсанг, у сени тез қабул қилади, лекин худди шундай тез унутади. Унга кутилмаган, балки биринчи эшитишда ғалати

туюлган, лекин чуқурроқ маъно, моҳият берадиган нарсасу тақдим этсанг, таваккалчилик бўлиши мумкин, аммо юрагингиз яқин йўналишни танлаган бўласан.

Юракка яқин йўналишни эса илдиларингиздан топамиз. Музикада энг муҳим нарсасу, ўйлашимча, илдимиз. Илдининг миллий музикамиздан, мақомларимиздан, мумтоз ғазаллардан узиб қўйган эстрада узоққа бормайди. Дарахтнинг шохи қанча баланд бўлса, илдини ҳам шунча чуқур бўлиши керак-ку. Тингловчининг диди пасайиб кетди деб шикоят қилиш осон. Лекин унинг дидини тарбиялаш бизнинг, санъаткорларнинг асли бурчи. Агар биз фақат тайёр ва юзаки нарсани берсак, халқ ҳам шунга аста-секин қўйилад. Шу боис, кўшиқдан кўшиққа ривожланишга, ўсишга, улғайишга уринялман. Мен ижро этаётган куйларнинг умрини узайтириш учун ҳаракатдаман.

“Аслида, бош мақсадим ҳам шу — йиллар ўтиб ҳам уялмай эшитиш мумкин бўлган, одамлар хотирасининг қайсидир бурчида муҳрланиб қоладиган нафис, ғўзал, самимий музика қолдириш. Вақт синовидан ўтиш, менимча, бугунги эстрада пойгаасида ғойиб бўлишдан кўра анча қийин, лекин ҳақиқий санъаткор бўлишни ният қилганлар учун ягона тўғри йўлди.

Юқорида айтиб ўтганимдек, шу тўғри йўлнинг кенгайгани, давлатимиз раҳбари томонидан юксак мукофотга лойиқ кўрилгани мен каби ёш ижодкорлар қалбидега шавқ, илҳом ва масъулият ҳиссини оширади, янада яхшироқ ижодий ишлар қилишга ундайди.

ОЗОД ҚАЛБНИНГ
ПОЙТАХТИ – ВАТАН

Муҳтарама УЛУҒОВА

Тонг — мусаффо! Юрагингизда шуурни уйғот, Фикру қалбингиз қатларида илм — нури уйғот. Жон-жаҳонинг жо эмас сўз — ялтироқ қоғоз, “Дунёда бир дунёман!” деб ғурурни уйғот.

Обиҳаёт, оби меҳр кутар бу тупроқ, Меҳнатлардан, заҳматлардан гуллар бу тупроқ, Ёзда ёниб, қишда тўнғиб сўрар бу тупроқ; “Нихол ўстир, сара дон эк, мен — ерни уйғот!”

Деймиз: “Навойидан ҳикмат, сўз қолди мерос, Қалам билан у зот топди башарда эъзоз”, Сатрлари шоир умрини чизгиси ҳолос... Танғима сўз бешигига умрини, уйғот!

Сен дунёсан, сўз — шу мўъжаз дунё овози, Лафзу амал ўртасида шайин — тарози. Алдамайди мезон: ким рози, ким норози? Қалбингизда сўз тоза қони — сурурни уйғот.

Хаёлдаги сарой эмас, шу боғлар — Ватан, Дармон кўшиб сувлар тутар чўнг тоғлар — Ватан. Қулун, серка, чорва боққан ўтлоқлар — Ватан, Дардингизга эм топар ҳатто қўмлоқлар — Ватан.

Ташрифингиздан қақнаган шам, чироқлар — Ватан, Зобит посбон овул, шаҳар, қишлоқлар — Ватан. То тирикмиз — елкасида ардоқлар Ватан — Камолига боринг — ботил, зоҳирни уйғот!

Бағрингиздаги болажоннинг бахт тахти — Ватан, Бобо, момо юрагининг қуввати — Ватан. Орзу гулин меваси тўқ дарахти — Ватан, Дунёларнинг саодатин чин нақди — Ватан.

Улуғларнинг меросларин ҳикмати — Ватан, Озод қалбнинг туг санчилган пойтахти — Ватан! Насиб этсин: кўрсин сенинг роҳатинг, Ватан, Юракда пок ният, ғайрат, сурурни уйғот!

ФУҚАРОЛИК
ТУЙҒУСИ ВА
ДАХЛДОРЛИК ҲИССИ

Махсат ҚЎЙЛИЕВА

Президентимизнинг “Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига қабул қилиш тўғрисида”ги фармони юртимизда инсон қадрини улуғлашга қаратилган эзгу ишларнинг яна бир тасдиғи бўлди. Мазкур ташаббус мустақиллигимизнинг 35 йиллиги арафасида амалга оширилаётгани биз учун янада аҳамиятли. Тинч ва осуда Ўзбекистонга 28 йил аввал кўчиб келгандим. Лекин паспортим йўқлиги сабаб сайловларга қатнашолмас, расмий тадбирларга кира олмасдим.

Ота-онам Тожикистонда вафот этди. Ана шу ҳужжат йўқлиги сабаб бора олмадим. Армоним осмон қадар эди. Бугун ҳаётимда узоқ йиллар давомида кутган эшиклар очилди. Ҳис этганим шуки, фуқаролик дегани инсон қадри, ҳуқуқи, Ватанга дахлдорлик ифодаси экан.

Ватанимиз мустақиллигининг 35 йиллиги арафасида Сурхондарёда фуқаролик қабул қилинди. Бу мамлакатимизда инсон манфаатини таъминлашга қаратилган сиёсатнинг муҳим давоми сифатида алоҳида аҳамиятга эга. Мазкур ҳужжат, аввало, Ўзбекистон ҳудудида доимий яшаётган мен каби фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг ҳуқуқий ҳақонини мустаҳкамлайди. Жамият ҳаётига тенг ҳуқуқли иштирок этиши имконини беради.

Паспорт топириш маросимиде таъкидланган бир гап эътиборимни тортди. 2016 йилдан шу кунгача Сурхондарёдан 1816 шахс Ўзбекистон фуқаролигига қабул қилинибди. Шу йилнинг ўзиде шундайлардан яна 264 таси Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини олибди. Бу рақам шунчаки статистика эмас, фуқаролик масаласига инсонпарварлик ва ҳуқуқий адолат тамойиллари асосиде ёндашув кучайганини кўрсатади. Ҳар бир рақам ортида мен каби инсон, унинг оиласи ва ватан билан боғлиқ кўп йиллик ҳаёт йўли турибди.

МЕҲР ВА ЭЪТИБОР
КАНОТИДА

Озодахон ЮСУПОВА,
халқ таълими фахрийси

Умрим мактабда ўтди, десам муболага бўлмайди. Ёш авлодга йиллар давомида Алишер Навоийнинг саховати, Бобурнинг соғинчи, Чўлпону Қодирийнинг миллат йўлидаги фидойиликлари ҳақида сўзладим. Она тили ва адабиёт дарсларида болаларимга “Инсон фақат ўзи учун яшамаслиги керак, эл дарди билан ёнган юрак чинакам тирикдир”, деб уқтирдим. Қирқ йилдан ортиқ педагогик фаолият, нафақага чиққач, маҳаллада одамлар дарди билан яшаш, тўрт фарзандни ок ювиб, оқ тараб вояга етказиш... Бироқ чинакам ҳаёт сабоқлари синфхоналарда эмас, тақдир бизни бировнинг дарди билан рўбарў қилган дамларда олинаркан.

Мақсудбек бизга узоқроқ қариндош бўлса-да, жигаримизнинг бир парчаси эди. У мурғак ёшидаёқ оғир синовларга юзма-юз бўлди: икки ёшида отадан, ўн икки ёш остонасида эса онадан айрилиб, ҳаётининг қара-тони қаршисида қолди. Унинг кўзларида болаларга хос бўлмаган улкан мунг ва оғриқни кўрганимда юрагим увишди. Мақсудбекни ёлғиз қолдиришга виждоним ҳам, бир умр меҳр улашиб яшаган оналик қалбим ҳам асло йўл қўймасди. Мен уни 2019 йилда қарамоғимга олар эканман, унга шунчаки расмий тарбиячи эмас, кўнглини иситувчи чинакам она, сирдош ва суянчи бўлишни ният қилдим. “Уғлим, жигарбандим, энди сен ёлғиз эмассан, ёнингда биз бормиз”, дедим бағримга босиб.

Мақсудбек хонадонимизга одоби, камтарлиги ва китобга муҳаббатини билан кирди. Тўнгарини чироқ ёруғида дарс тайёрлашни, кўзларида яширинган юксак мақсадларини кўриб, унинг келажагига ишончим кундан кунга ортиб борди. У ўз олдига аниқ мақсад қўйди — инсонлар дардига малҳам бўладиган, халқига хизмат қиладиган малакали шифокор бўлиш.

Мақсудбек бирор кун ўзини ёлғиз ёки суянчиксиз ҳис қилмади. Мен уни бағримга олган кундан бошлаб юртимизда инсон қадри амалда қандай улуғланаётганига, айниқса, ота-она меҳрига ташна ёшлар

эътибордан четда қолмаслигига шахсан гувоҳ бўлдим.

Уғлим учун давлат томонидан ҳар ой моддий таъминот ажратиб берилди. Бу ёрданимнинг сифатли таълим олишига, спорт билан шуғулланишига йўналтирдим. Мана шундай эътибор туфайли у 10-11 синфларда Фарғона шаҳридаги “Идеал

орзулар” хусусий мактабиде пухта билим олди. 2019 йили имтиёзли ипотека кредити асосиде кўп қаттали уйлардан хонадон ажратилди. Ойлик тўловларини тўлаб боряп-миз, насиб қилса, Мақсудбек оила кўргунига қадар бу хонадон расман унинг номига ўтади.

2025 йилда эса туман “Инсон” ижтимоий хизматлар маркази орқали давлатимиз раҳбари номидан унга замонавий компьютер жамланмаси туҳфа этилди. Ўша кунни боланинг кўзлари қувончдан қандай порлаганини сўз билан таърифлаш қийин. У учун замонавий технологиялар оламига янги йўл, янги марралар очилган эди.

Юрагимизга энг катта қувонч ва ифтихор бағишлаган вояега эса шу йили содир бўлди. Мақсудбек Тошкент давлат тиббиёт университети стоматология факультетига ўқишга кирди. Ёнг қувонарлиси, ота-она қарамоғисиз қолган иқтидорли ёшлар учун ажратилган алоҳида давлат гранти асосиде талабалик бахтига эришди! Ўшбу грант бутун ўқш давомида қаролатилгангани эса қувончимизга қувонч қўшади.

Натижалар эълон қилинган кунни кўз ёшларимни тўхтага олмадим. Тўрт фарзандим талаба бўлганида қанчалик қувонган бўлсам, Мақсудбекнинг бу ғалабасидан ундан-да ортиқ чексиз фахр, шукроналик ҳиссини туйдим. Оқ халат кийиш арафасида турган ўғлим Мақсудбекка қараб, дилдан дуо қиламан: илоҳим, қадамингиз ҳаминша кутлуг бўлсин, болам! Халқимизнинг дардига дармон бўладиган, касбига садоқатли, малакали шифокор бўлиб еттишсин.

Ўз наватиде, бизга мана шундай имкониятларни яратиб, халқининг ҳар бир фарзандини ардоқлаган давлатимизга ва барча эзгу ниятли инсонларга бир она сифатида самимий миннатдорлик билдираман.

Учкўприк тумани

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока”
газеталари тахририяти” ДМ

МуАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Қабулхона: (71) 233-56-33
Эълолар бўлими: (71) 233-70-98

Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтариб берилади.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета тахририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Девохона ва ишонч телефони:
(71) 233-56-60

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан йўриққа олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Г-846.
29305 нусхада босилди.
Ўфсет усулида босилган. Қоғоз бичими А2.
Баҳоси келишилган нархда.

Навбатчи муҳаррир: Рисолат Мадиева
Мусахҳис: Акбар Қаршиев
Дизайнер: Хуришд Абдуллаев

Манзилими:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎЗА яқини — 02:25 Тошхирлиди — 02:45